

**İSTANBUL'DA
SU FİYATLARI
BİR YILDA
YÜZDE 100
ZAMLANDI**

6

Yenidoğan çetesi soruşturmasında 5 doktor daha gözaltına alındı ikinci dalga

Yenidoğan çetesi soruşturması kapsamında düzenlenen eşzamanlı operasyonda, aralarında 5 doktor, 3 hemşire, 5 sağlık çalışanı ve bir sivilin yer aldığı 14 şüpheli gözaltına alındı, iki şüpheli ise firari halde. Şüphelilerin dijital materyallerine de el konuldu

16 ŞÜPHELİ DAHA BELİRLENDİ

■ **BÜYÜKÇEKMECE** Cumhuriyet Başsavcılığınca "suç işlemek amacıyla örgüt kurma", "nitelikli dolandırıcılık", "rüşvet", "kasten öldürmenin ihmali davranış ile işlenmesi" ve "resmi belgede sahtecilik" suçlarından yürütülen soruşturma kapsamında, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri yeni bir operasyon gerçekleştirdi. Ekipler, bebek acil hastalarını önceden anlaştıkları özel hastanelerin yenidoğan ünitelerine sevk edip ölümlerine neden oldukları ve haksız kazanç sağladıkları öne sürülen, organize suç örgütü elebaşı olduğu iddia edilen doktor Fırat Sarı ile hareket eden 16 şüpheliyi daha belirledi.

ÇETE ÜYESİ 2 ŞÜPHELİ FIRARI

■ **ŞÜPHELİLERİN** adreslerine eş zamanlı düzenlenen operasyonda, aralarında 5 doktor, 3 hemşire, 5 sağlık çalışanı ve bir sivilin yer aldığı 14 şüpheli gözaltına alındı. İki şüphelinin ise firari olduğu bilgisine ulaşıldı. Firari sanıklardan birinin tutuklanması talep edilen hemşire Serenay Şenkalaycı olduğu ortaya çıktı. Diğer firari şüpheli kadın doğum doktoru Songül Kaloğlu'nun ise İngiltere'de olduğu öğrenildi. Çünkü operasyonda gözaltına alınan şüphelilerin bebek ölümlerinde ihmali bulunduğu ve suç eyleminde yer aldığına ilişkin görevlendirilen müfettişlerce 28 Eylül 2024 ve 11 Kasım 2024 tarihli raporlar hazırlandığı öğrenildi. / 6'DA

Gerçeğe aykırı epikriz raporları

■ **AYRICA** SGK Başkanlığınca özel hastanelerde tedavi gören bebek hastalara günlük 8 bin lira ödeme yapıldığı için hastane görevlilerinin iyileşen ve taburcu edilmesi gereken bebekleri, ödeme almaya devam edebilmek için hastanelerde tutmayı sürdürdükleri belirlendi. Bebek hastaların durumu kötüleştiğinde görevli doktorların hastaneye gitmedikleri, bunun da bebeklerin ölümlüyle sonuçlandığı ortaya anlaşıldı. Yoğun bakım ünitelerinde hemşirelerin çalıştırıldığı, hemşirelerin hasta yakınlarına kendilerini doktor olarak tanıttıkları yönünde bulgular elde edildi. Yoğun bakım ünitelerinde yatan bebeklerin günlük epikriz raporlarının da gerçeğe aykırı düzenlendiği tespit edildi.

Bakan Yerlikaya: Terörle demokrasi yan yana duramaz

■ **İÇİŞLERİ** Bakanı Ali Yerlikaya, Ankara'da gazetecilerle bir araya geldi. Kayyum eleştirilerine ilişkin konuşan Yerlikaya, terörle demokrasinin yan yana duramayacağını belirtti. Kimsenin suç işlemeye özgürlüğü olmadığına dikkat çeken Yerlikaya, kayyumun geçici bir tedbir olduğunu söyleyerek, "Biz bir hukuk devletiyiz. Hiç kimsenin suç işlemeye özgürlüğü yok. Kim olursa olsun suç işlemeye özgürlüğü yok" şeklinde konuştu.

SINIRLARDA TERCİH TAKİPİ

■ **YERLİKAYA**, Suriye ve Irak sınırlarında termal takip yaptıklarını ifade etti. Termal takibin Suriye ve Irak sınırlarının tamamına kurulduğuna, sadece İran sınırının Van tarafından 78 kilometrelik bir alanın açık kaldığına işaret eden Bakan Yerlikaya, "O bölge için de kaynak teminini tamamladık. 2025'te o bölge de bitecek. Bu önlem sayesinde sınırdan geçişi önlenen kişi sayısı, 230 bin 428" bilgisini paylaştı.

Terör örgütünün kış yapılanmasına darbe

■ **TERÖRLE** mücadele operasyonları devam ediyor. Operasyonlara ilişkin de bilgi veren Bakan Yerlikaya, PKK/KCK mensubu teröristlerin kış yapılanması ve eylem amaçlı patlayıcıların yok edilmesine yönelik düzenlenen Gürz operasyonlarında 709 adet mağara, sığınak ve deponun imha edildiğini duyurdu.

Gazze için tarihi adım

■ **TERÖRİST** İsrail ordusunun karşısında yer alan Hamas ve Fetih hareketleri, Mısır'ın arabuluculuğunda anlaşta. Savaşın ardından Gazze'yi yönetmek üzere ortak bir komite kurulmasına karar verildi. Mısır'ın başkenti Kahire'de görüşen heyetler, anlaşma uyarınca insani yardım dağıtımını yönetecek, Gazze'nin sivil yönetimini denetleyecek ve yeniden koordine edecek. Söz konusu komite Gazze ile Mısır arasındaki Rafah Sınır Kapısı'nı da denetleyecek. / 7'DE

Güney Kore'de sıkıyönetim krizi

■ **DÜNYANIN** en büyük ekonomik güçlerinden biri olan Güney Kore'de tam bir kaos hakim. Güney Kore Devlet Başkanı Yoon Suk-Yeol, sıkıyönetim ilan etti. Muhalefeti, hükümeti felce uğratmakla suçlayan Yeol, amacının Kuzey Koreli unsurları devletin içerisinden temizlemek olduğunu belirtti. Yapılan parlamento oylamasında sıkı yönetim kararının geçersiz olduğuna karar verildi. ■ **ARDINDAN** Cumhurbaşkanı Yeol, sıkıyönetim kararının kaldırılacağını açıkladı ve parlamento binasına girmeye çalışan askerler geri çekildi. Ülkedeki muhalefet partileri, Suk-Yeol'un azli için Ulusal Meclise önerge sundu. Azil önergesi 191 milletvekili tarafından imzalandı. Güney Kore anayasasına göre, azil süreci meclis ve Anayasa Mahkemesi onayıyla ilerliyor. / 7'DE

Sahte içki kabusu!

■ **İSTANBUL'DA** sahte içkiden zehirlenerek ölenlerin sayısı 17'ye yükseldi. Sahte içkiden zehirlenme şüphesiyle hastanelere başvuran 22 kişinin tedavileri sürerken, 7 kişi ise taburcu edildi. Ölümler üzerine başlatılan soruşturmada sahte içki satan 19 şüpheli gözaltında. Gözaltına alınanlardan 8'i tutuklandı.

Teröristler ABD yapımı zırhlı araçlarla kaçıyor

Suriye Milli Ordusu'nun Halep'i ele geçirmesinin ardından terör örgütü PKK/YPG unsurlarının kaçıışı sürüyor. Bölgeden çekilen görüntüde, PKK/YPG unsurlarının mahalleleri tahliye ederken, ABD yapımı zırhlı araçlar kullandıkları dikkat çekti

İran, Türkiye ve Rusya Doha'da görüşecek

■ **İRAN** Dışişleri Bakanı Abbas Arakçı, Şam ve Ankara'ya gerçekleştirdiği ziyaretlerin ardından açıklama yaptı. İran, Rusya ve Türkiye arasında Astana sürecinin devam ettirilmesi gerektiğini belirten İranlı Bakan, "Doha'da 7-8 Aralık'ta İran, Türkiye ve Rusya arasında Dışişleri Bakanları düzeyinde Astana Zirvesini gerçekleştireceğiz" diye konuştu. Türkiye ziyaretine değinen Arakçı, Türkiye ile her zaman yakın temas içerisinde olduklarını belirtti. / 6'DA

ENFLASYON DÜŞÜYÜR AMA MUTFAĞIN YANGINI SÜRÜYÜR
ULAŞ İKE 7'DE

İSTİKLAL MARSİMİZDAKI İZMİHLAL'I BİLMİYEN BİR NESİL
AHMET SANDAL 6'DA

'Saldırılarına misilleme yaptık'

■ **ABD**, Suriye'nin doğusunda Fırat Nehri çevresinde ABD ve koalisyon güçlerine tehdit oluşturan silah sistemlerini hedef aldı. Pentagon, saldırıda çoklu roketatar, T-64 tankı ve zırhlı araçların imha edildiğini duyurdu. Pentagon Sözcüsü Tümgeneral Patrick Ryder, saldırının bir ABD üssüne yapılan saldırılara misilleme olduğunu belirtti. ABD'nin Suriye'deki misyonunun değişmediğini vurgulayan CENTCOM, operasyonların kuzeybatı Suriye'deki son olaylarla bağlantısız olduğunu açıkladı.

Harita büyük ölçüde değişti

■ **ÇATIŞMALARIN** 28 Kasım'dan bu yana devam ettiği Suriye'de, önemli bölgeler el değiştirdi, harita büyük ölçüde değişti. Silahlı grupların Hama'da ilerleyişi devam ederken, Suriye ordusununsa karşı saldırıya hazırlandığı belirtildi. Bazı kasabalar rejim karşıtı güçlerin eline geçti. Rus jetleri, Suriye savaş uçakları ile birlikte muhalifleri bombalamaya devam ediyor. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçı, Tahran'ın Şam'ın talep etmesi halinde Suriye'ye asker göndermeyi düşünmediğini söyledi.

TÜRKİYE'DE 2023'TE KÜLTÜR HARCAMALARI ARTIŞ GÖSTERDİ 11'DE

■ **SURİYE'DE** rejim karşıtı güçlerin ilerleyişi sürüyor. Halep kent merkezinin ele geçirilmesiyle kuşatma altında kalan PKK/YPG unsurları bölgeyi terk ediyor. Bölgeden gelen görüntülerde, PKK/YPG'li teröristlerin tahliye sırasında ABD yapımı zırhlı araçları kullandıkları görüldü. Paylaşımı yapanlardan alınan bilgilere göre, örgüt mensupları Şeyh Maksud Mahallesi'ni teslim ederek çekilmeyi kabul etti ve Rakka ilinde PKK/YPG'nin işgali altındaki bölgelere gittiği belirtildi.

HAMA'DA YOĞUN ÇATIŞMA

■ **SURİYE'NİN** Hama bölgesinde Suriye ordusu ile Heyet Tahrir el-Şam (HTŞ) ve müttefik gruplar arasında şiddetli çatışmalar devam ediyor. Ordunun büyük askeri taktikleriyle savunmasını güçlendirdiği ve Rusya'nın yoğun hava saldırılarıyla destek verdiği bildirildi. HTŞ, Hama'nın kuzeyindeki bazı bölgeleri ele geçirerek şehri kuşatmayı hedefliyor. Çatışmaların dengesi sürekli değiştiği belirtilirken, Rusya'nın hava desteği ve İran'ın olası müdahalesi çatışmalarda önemli rol oynuyor.

BM'DE SURİYE OTURUMU

■ **SURİYE'DE** iç savaşın yeniden alevlenmesi sonrası yaşananlar, BMGK'da ele alındı. Rusya, Batı ülkelerini Suriye'deki terörle mücadelede destek vermemekle suçlarken, Batılı ülkeler ise Suriye rejimini ve destekçilerini sorumlu tuttu. "Gerilimin azaltılmasına ihtiyacımız var" diyen BM Suriye Özel Temsilcisi Pedersen, taraflara uluslararası hukuktaki yükümlülüklerini ve siyasi çözümün gereğini hatırlatarak, şiddetten kaçan Suriyelilerin geçişine izin verilmesi çağrısı yaptı. / 7'DE

HOLLANDALI TEKNİK ADAMLAR TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ OLUYOR 11'DE

ISBN 978-924589276-2
789245 892762

Ebeler, hamilelik ve doğum sürecinin tüm aşamalarında aktif görev alacak

Bakanlık hazırlanan "Ebelik Yönetmeliği", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Özel hastaneler de dahil tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan ebelerin görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlendiği yönetmelik, bu mesleki grubunda uluslararası kabul gören standartlarda hazırlanan ilk mevzuat olma özelliğini taşıyor.

Yönetmelikle, ebelerin etkinliğini artırarak anne adaylarının hamilelikte, doğumda ve doğum sonrasında daha çok desteklenmesi amaçlanıyor.

Buna göre, ebeler, ilgili mevzuata uygun, kanıta dayalı ve bireyselleştirilmiş ebelik bakımı sunacak, hizmetten faydalananların bireysel farklılıklarını kabul ederek insan onurunu, mahremiyetini ve kültürel değerlerini göz önünde bulunduracak.

Toplumsal düzeyde sağlığın korunmasını, geliştirilmesini destekleyecek, bu konuda sorumluluk alacak ebeler, sorumluluğu olan bölge sınırları içinde toplum sağlığını ilgilendiren, tehdit eden bulaşıcı veya bulaşıcı olmayan hastalıkları saptama veya şüphelenme durumunda ilgili mercilere bildirimde bulunacak.

Ebeler, doğum öncesi ve sonrası dönemde anelere rehber olacak

Ebeler, gebelik öncesi dönemde anne adayının sağlığını, gebelik, doğum ve doğum sonrası dönemde ise anne ile bebek sağlığını korumak, geliştirmek için danışmanlık ve rehberlik yapacak.

Üreme çağındaki kadınların gebelik öncesi, gebelik, doğum ve doğum sonrası dönemlerde izlemi ve danışmanlığını yürütecek ebeler, normalden sapma tespit ettiği durumlarda ilgili birime ya da hekime yönlendirmede bulunacak.

Tedavi planının uygulanmasında, hekim tarafından, acil durumlar dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulama, hastada beklenmeyen veya ani gelişen durumlar ile acil uygulanması gereken tedavi planlarında müdahale hekimin şifahi tıbbi istemini sağlıkta kalite standartları doğrultusunda kabul ederek gerekli tedbirleri alma gibi görevleri de üstlenecek

ebeler, yetişkin ve yenidoğanlarda "kardiyo-pulmoner resusitasyon" ihtiyacı durumunda temel yaşam desteğini başlatacak, eş zamanlı olarak Mavi Kod ekibi veya 112 Acil ekibine haber verecek.

Mesleki eğitimler, araştırma ve proje çalışmalarında da aktif rol üstlenecek ebeler, ayrıca 18 yaş altı gebelikler, adli olgu niteliği taşıyan durumlar, kadın, çocuk ve aile içi şiddet durumlarının tespiti ve gerekli prosedürlerin uygulanmasında görev alacak, ilgili mevzuat doğrultusunda adli olgu değerlendirme sürecine dahil olacak.

Ebeler, jinekolojik ve sezaryen ameliyatları da içine alan obstetrik cerrahi işlemlerde ameliyat öncesi ve sonrası bakım verecek.

Anne, baba adayları ve yakınlarına "doğuma hazırlık eğitimi"

Gebelik öncesi ve gebelik döneminde ebeler, anne-baba adayı ile talep edilmediği takdirde yakınları için Bakanlıkça belirlenen standartlar doğrultusunda gebeliğe ve doğuma hazırlık eğitimi programlarını yürütecek, doğum korkusuyla başa çıkılmasında danışmanlık sağlayacak.

Bu kapsamda, gebelikte yapılmaması veya dikkatle yapılması gerekenler, doğum yöntemleri, egzersiz, sağlıklı ve dengeli beslenme, sigara ve diğer zararlı madde kullanımının etkisi gibi konularda, gebe ile ailesine eğitim ve danışmanlık verilecek, günlük yaşam aktiviteleri planlanacak ve bunların uygulanması sağlanacak.

Gebeliği tespit etme, normal gebe izlemi, ebelik uygulamaları kapsamındaki gerekli muayeneleri yapma, gebelikte ilgili riskli durumlarda gerekli önlemleri alarak ilgili hekime yönlendirme veya sevk sürecini başlatma da ebelerce yürütülecek.

Normal doğumda müzik, masaj gibi ilaç dışı yöntemleri kullanabilecek

Ebeler, doğum sürecinin sağlıklı yönetimi için gebe ve ailesinin tercihlerini değerlendirerek hekimle

işbirliği içerisinde doğum planını oluşturacak. Yönetmelikte, ebelerin normal doğum izlemi ve doğum yaptırma sürecindeki görev ve sorumlulukları da detaylı olarak yer aldı.

Fiziki muayene ve izlem, doğum sırasında rahim kasılmalarının sıklığı, süre ve şiddetini izleyip değerlendirme ve hekime bilgi verme süreçlerini yürütecek ebeler, gebelerin doğum sürecinde ağrıyla baş etmesi için müzik, perineye sıcak uygulama, masaj, hareket, pozisyon değiştirme gibi ilaç dışı yöntemleri, anne adayının yararına uygun tercihleri dikkate alarak kullanacak.

Ebeler, normal doğumları ilgili mevzuata göre kendi sorumluluğunda yaptırarak, makat gelişimi doğumlarda hekime yardım edecek, hekimin olmadığı, sevk mümkün olmadığı durumlarda ya da sevk sırasında doğumun gerçekleşme ihtimali bulunduğu hallerde, acil makat doğumları yaptırarak.

Uzman hekim tarafından belirlenen sezaryen gerekliliğinde gebenin hazırlığını yapma, acil obstetrik durumlarda kullanılmak üzere tıbbi araç-gereç, malzeme ve ilaçların kullanımına hazır bulundurulmasını sağlama da ebelerce yürütülecek. Annelere emzirme eğitimi ve lohusa danışmanlığı Ebeler, doğum sonrasında ise yenidoğanın yaşam bulgularını değerlendirip, ilk bakımını yapacak, kimliklendirme ve gerekli güvenlik önlemlerini alma görevlerini gerçekleştirecek, mümkün olan en erken dönemde anne-bebek ten temasını, bağlanmasını destekleyecek, emzirme sürecinin başlamasını sağlayacak.

Ebelik uygulamaları kapsamında lohusa izlemini yaparak belirlenen riskleri hekimle işbirliği içerisinde yönetecek ebeler, annelere emzirme eğitimi verecek, emzirmenin sürdürülebilmesi için gerektiğinde aileyle görüşerek güvenli ortamı sağlayacak.

Lohusalık süreci, yenidoğanın günlük öz bakımı konusunda da ebelerce ailelere danışmanlık desteği verilecek.

Sorumlu ve rehber ebeler görevlendirilecek

Sağlık kurum veya kuruluşunda, öncelikle doğumhanede, en az 3 yıl süreyle düzenli çalışan ilgili alanda uzman ebeler, "sorumlu ebe" olarak görevlendirilebilecek. Bu şartlara sahip ebe bulunmaması halinde, sağlık kurum veya kuruluşunca görevlendirilmek koşuluyla, diğer kıdemli ebelerden de görevlendirme yapılabilecek.

Ebelik ana bilim dallarında ve bunların altında açılan lisans üstü eğitim programlarından mezun olan ve diplomaları Bakanlıkça tescil edilen ebeler ise "uzman ebe" olarak çalışacak.

Yönetmelikte, ebelik mesleğiyle ilgili özellik arz eden birim ve alanlarda yetki belgesine sahip ve bu alanlara ilişkin ebelik hizmetlerinden sorumlu ebe ise "yetki belgesine sahip ebe" olarak tanımlandı. Bu kapsamda, yetki belgesi alınacak eğitim programları, Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenecek.

Yetki belgesine sahip ebeler, genel görev, yetki ve sorumluluklarının yanı sıra yetki belgesine sahip olduğu alana ilişkin görevleri ebelik hizmetleri kapsamında yerine getirecek.

Ayrıca sağlık kurum veya kuruluşlarında, ihtiyaç halinde kliniğe yeni başlayan ebelerin klinik uyum sürecinin kolaylaştırılması, mesleki gelişiminin desteklenmesi, normal doğumu teşvik eden standartlara uygun oryantasyon programını başarıyla tamamlamalarına yardımcı olması amacıyla "rehber ebeler" görevlendirilebilecek.

Rehber ebe, tercihen alanında en az 3 yıl deneyimli uzman ebeler arasından, uzman ebe bulunmaması halinde lisans mezunu kıdemli ebeler arasından seçilecek.

Gıda mühendislerine göre katkı maddeleri "ayarında" olursa sağlığa zararsız

Çukurova Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Sertaş Özer, AA muhabirine, sanılan aksine marketlerde satılan ambalajlı gıdaların sadece bir kısmında katkı maddesi kullanıldığını söyledi.

Özer, konservelerde, UHT sütlerde, dondurulmuş meyve-sebze ürünlerinde ve bakliyat ürünlerinde katkı maddesi kullanılmadığını belirterek, soslarda, puding ve benzeri ürünlerde, mayonez ve ketçapların bir kısmında ise katkı maddelerinin bulunduğunu anlattı.

Gıdalarda kullanılan katkı maddelerinin renklendiriciler, koruyucular, antioksidanlar, emülgatörler-stabilizatörler, asitlik düzenleyiciler, aroma artırıcılar ve tatlandırıcılar olarak sınıflandırılabilmesiyle ilgili olarak, hangi gıdada, hangi düzeyde kullanılabileceğinin uzun süreçlerle yapılan çalışmalar sonucu belirlendiğini bildirdi.

"Sağlık etkileri belirli zamanlarda gözden geçiriliyor"

Özer, katkı maddelerinin kullanımında önemli olanın, sadece izin verilen ürünlerde önerilen dozajda kullanılması olduğuna dikkati çekerek, şöyle konuştu:

"Uygun bulunan katkı maddelerinin, izin verilen dozajlarda sağlıklı bireyler üzerinde zararlı etkileri bulun-

mamaktadır. Saha çalışmalarından gelen yansımaların sonuçlarına göre, belirli zaman aralıklarında tüm katkı maddelerinin sağlığa etkileri tekrar gözden geçirilmektedir. Burada önemli olan gerekli üründen, gerekli dozajın üstünde gelişigüzel kullanılmamasına önem verilmesidir. Bu nedenle küçük veya büyük her gıda işletmesinde mutlaka tam zamanlı gıda mühendisi istihdamı sağlanmalıdır. Aksi halde üreticinin insafına göre kullanılma durumları toplum sağlığı bakımından riskler oluşturabilir. Katkı maddeleri konusunda önemli olan, zararlı olmasından çok, uygun gıdada, uygun dozda kullanıp kullanılmamasıdır."

"Uygun şekilde tüketilen gıda katkı maddeleri güvenli"

Gıda Kalitesi ve Güvenliği Baş Denetçisi Gıda Yüksek Mühendisi Gürcan Gürsu da marketler dışında internet üzerinden "doğal" ibaresiyle satılan veya pazarlarda açık haldeki gıdaların daha doğal olduğu yönünde bir algı oluştuğunu söyledi.

Gürsu, katkı maddelerinin çeşitli amaçlarla gıdalara eklenebileceğine işaret ederek, "Mevzuatımız, 27 kategoride gıda tatlandırıcılarını sınıflandırdı. En çok kullanılan katkı maddeleri gıda kategorilerine göre değişebiliyor. Toz gıdalarda topraklan-

mayı önleyiciler kullanılabiliyor. Renklendiriciler formül gıdalarda çok daha fazla kullanılıyor olabilir. Gıdaların raf ömrünü uzatacak koruyucuların genel itibarıyla diğerlerinden daha fazla kullanıldığı yönünde görüş bildirmek mümkün." dedi.

Hangi katkı maddesinin, hangi grup gıdalarda, ne miktarlara kadar kullanılacağına ilişkin limitlerin belirlenmesi amacıyla oldukça kapsamlı değerlendirmeler olduğunu vurgulayan Gürsu, bunun birçok bilimsel deneyi bağlı yapıldığını bildirdi.

Gürsu, katkı maddelerine ilişkin güvenlik değerlendirmeleri kapsamında, maddelerin kimyasal özellikleri, benzerleriyle olan kıyaslamaları, saflığı, tüketildikten sonra vücutta nelere etki ettiğine yönelik çalışmalar yapıldığını belirterek, şöyle devam etti:

"Böylece kullanılacak ürün katkısının sağlığa alakalı tüm değerlendirmeleri tamamlanır, kullanımdan reddedilir, sınırlar veya sınırsız kullanıma izin verilir. Piyasada mevzuat tarafından limitlenmiş veya limitsiz kullanımına izin verilmiş gıda katkı maddelerinin günlük kullanımda insan sağlığına olan etkileri muhakkak araştırılmıştır ve kullanımına bu şekilde izin verilmiştir."

Belirli gıda katkı maddelerinin toksik yönden

tehlikeli olabileceğini dile getiren Gürsu, "Bunların günlük alım değerlerinin sınırlandırılması sonucu güvenli olacağına dair bilimsel araştırma ve veriler bulunmakta. Belirlenen limitlerde kullanılmış veya insanların alması gereken miktarlara göre belirlenen ve uygun şekilde tüketilen gıda katkı maddelerinin güvenli olduğunu söyleyebiliriz." değerlendirmesinde bulundu.

"Her katkı maddesi zararlı değil"

Gürsu, bal gibi ürünlerde gıda katkı maddelerinin kullanımının yasak olduğunu anımsatarak, bunun dışında belirli gıdalarda, belirli katkı maddelerinin kullanımının serbest olduğunu kaydetti.

Gıda katkı maddelerinin genel anlamda zararlı olmadığını vurgulayan Gürsu, şunları söyledi:

"Gıdanın besleyici özelliklerini geliştirmek, ürünün kullanılabilirliğini artırmak için geliştirilen katkı maddelerinin kullanılması bir sıkıntı yok. Ancak belirlenen limitler ve bilimsel olarak kanıtlanmış veriler doğrultusunda kullanılması yönünde bir serbestlik olması gerektiğini belirtiyoruz. Her katkı maddesi zararlı diye bir şey söz konusu değil. Tuz da yerine göre fazla konulduğunda sağlık sorunu yaratabilir."

Kas iskelet sistemi hastalıklarına "nokta atışı" enjeksiyon tedavisi

Kas ve iskelet sistemi şikayetlerinin hayatını olumsuz etkilemesi üzerine hastaneye müracaat eden hastalar, yapılan tetkik ve incelemelerin ardından Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı Dr. Cemil Güner tarafından tedaviye alınıyor.

Planlanan lokal enjeksiyon işlemleri için tahmini enjeksiyon bölgesi belirlenip işaretlendikten sonra bölge dezenfekte ediliyor. Ardından ultrason rehberliğinde yapılan "nokta atışı" enjeksiyon sayesinde hem tedavide başan artıyor hem de hastaların ağrı ve fonksiyon kayıpları azaltma konusunda avantaj sağlanıyor.

Hasta işlemin ardından gerekli önerilerle taburcu ediliyor:

"Enjeksiyonun uygulanacağı planı tam olarak görüntülemek mümkün"

Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı Dr. Cemil Güner, AA muhabirine, kas iskelet sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisinde ultrasonografi rehberinin sıkça kullanıldığını söyledi.

Kas iskelet sistemi ultrasonunun tanısal amaçla çok uzun süredir kullanıldığını dile getiren Güner, "Günlük pratikte ultrason rehberliğinin dünya genelinde özellikle bölgesel anestezi uygulamalarında kullanılması 90'lı yılların sonunda başlamıştır. Geçtiğimiz 10 yılda da ülkemizdeki fiziksel tıp ve rehabilitasyon kliniklerinde kullanımı oldukça yaygınlaşmıştır." ifadesini kullandı.

Güner, kas iskelet sistemi hastalıklarının tedavisinde lokal enjeksiyon uygulamalarının sıkça başvurulan bir tedavi yöntemi olduğunu aktararak, "Lateral epikondilit (tenisçi dirseği), omuz sıkışma sendromu, ayak fleksör tendiniti (tendon yaralanmaları), aşil tendiniti, kalsifik tendinitler, topuk dikenli, karpal tünel sendromu, kübital tünel sendromu, tarsal tünel sendromu gibi sinir sıkışma sendromları için, tetik parmak ve sırttaki ağrılı tetik noktalar için ultrasonografi rehberliğinde enjeksiyon uygulamaları tedaviler arasındadır." diye konuştu.

Ultrason rehberliğinde gerçekleştirilen enjeksiyon uygulamalarında enjeksiyonun uygulanacağı planı tam olarak görüntülenmesi çoğu zaman mümkün olduğunu vurgulayan Güner, "Aynı zamanda enjeksiyon alanındaki anatomik yapıların görüntülenmesi sayesinde çevredeki damar, sinir, tendon gibi yapılara zarar vermeden enjeksiyon bölgesine ulaşma imkanı sağlanır." dedi.

"Enjeksiyonlar doğru yere yapıldığında son derece etkin tedavi sağlayabilmekte" Güner, özellikle eklemde sıvı alınması, eklem içine ve yumuşak dokulara bazı ilaçların verilmesi için enjeksiyon yöntemlerinin kullanıldığını aktararak, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Enjeksiyonlar doğru ilaçla doğru hastaya ve doğru yere yapıldığında son derece etkin tedavi sağlayabilmektedir. Tedavinin başarısı açısından enjeksiyonun doğru yere yapılması son derece önemlidir. Bu konuda yapılan araştırmalar omuz, kalça ve diz gibi eklemlere yapılan enjeksiyonlar ultrason görüntüleme kullanılmadan yapıldığında hastaların önemli bir bölümünde ilacın doğru yere yapılmadığını göstermektedir. Bu da bu tip eklemlerde enjeksiyon uygulamalarının neden bir kısmının son derece başarılı olurken bir kısmının o derece başarısız olmasını açıklamaktadır. Klinik araştırmalar USG (ultrasonografi) kullanıldığında enjeksiyon uygulamalarının tedavi başarısının yüzde 40-50'lerden yüzde 80-90'lara kadar çıktığını göstermektedir. Ayrıca ultrason kalavuzluğunda yapılan enjeksiyonların, kör enjeksiyonlardan daha az ağrılı olduğu ve ultrason ile yapılan enjeksiyonlarda komplikasyon yani yan etki oluşma oranlarının daha düşük olduğu saptanmıştır."

Uygulamanın önemine dikkati çeken Güner, "Ultrasonografi eşliğinde enjeksiyon uygulamasının doğru yere, diğer dokulara (sinir, damar) zarar vermeden ve doğru şekilde yapılmasını sağlar. Bu da tedavinin başarısını etkileyen en önemli faktördür. Ultrasonografi rehberliğinde yaptığımız enjeksiyon işlemleri, hastaların ağrılarının ve fonksiyon kayıplarının giderilmesini hedeflemektedir." dedi.

"İşlem sırasında herhangi bir acı hissetmedim"

Ganglion (el bileği) kisti nedeniyle ultrason rehberliğinde nokta atışı enjeksiyon uygulanan Burhan Yıldız da yaklaşık bir aydır sol el bileğindeki şişlik ve ağrı nedeniyle hastaneye müracaat ettiğini söyledi. Yapılan tetkiklerde sol elinde ganglion kisti çıktığını belirten Yıldız, şu ifadeleri kullandı:

"Fizik tedavi teknikeri olarak çalışıyorum. Daha önce muayene oldum ve hocalarımız medikal bir eldiven önerdi. Ağrı ve şişlik ilerleyince yeniden hocamızın yanına geldim. Kisti boşaltmaları gerektiğini söyledi. Ultrason eşliğinde bir işlem yaptılar. İşlem sırasında herhangi bir acı hissetmedim. Şu an o şişlik de geçmiş durumda. Kendimi iyi hissediyorum."

Yıldız, işlemin çok kısa sürdüğünü dikkati çekerek, "Hocam kisti çekince belli bir rahatlık oldu. Zaten görüntü olarak o kistin gittiğini görünce biraz ferahladım. Onun dışında fiziksel manada da bir rahatlık söz konusu. İşleri günlerde tekrar bir muayeneye çağıracak beni. Şu anlık bir sıkıntı yok gibi duruyor." diye konuştu.

Karşı şeride geçen tır kamyoneti ezdi: 1 ölü, 1 yaralı

Denizli'nin Buldan ilçesinde karşı geçide geçen tırın metrelerce sürüklediği kamyonetin sürücüsü öldü, eşi ise ağır yaralandı.

KAZA, Denizli'nin Buldan ilçesine bağlı Cumhuriyet Mahallesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre; Manisa'da Denizli istikametine yük getiren T.G. (58) idaresindeki tır, Manisa - Denizli Karayolu Acısu mevkiine geldiğinde henüz belirlenemeyen bir nedenle kontrolden çıktı. Yolun ortasındaki su tahliye kanalını da aşarak karşı şeride tır, Aydın'dan Uşak'a gitmekte olan Süleyman Korkmaz'ın (49) kullandığı kamyonete çarptı.

Kazada çarpmanın etkisiyle tırın sürüklediği kamyonet, yol kenarındaki şarapole devrilerek durabildi. Çarpışmanın etkisiyle hurdaya dönen kamyonet sürücüsü Süleyman Korkmaz hayatını kaybederken, araçta yolcu olarak bulunan eşi Şirin Korkmaz (47) ise ağır yaralandı. Ağır yaralı kadın olay yerinde yapılan ilk müdahalesinin ardından Denizli'ye sevk edildi.

Kazada hayatını kaybeden sürücü Süleyman Korkmaz'ın cenazesi, otopsi için morga kaldırıldı. Tedavi altına alınan eşinin hayatı tehlikesinin devam ettiği öğrenildi. Gözaltına alınan tır sürücüsünün ifadesinin ardından adli makamlara sevk edileceği ifade edildi. Kazayla ilgili soruşturma başlatıldı.

Babasının çalıştığı atölyeye minibüsle dalan genç tutuklandı

ZONGULDAK'IN Ereğli ilçesinde babasının çalıştığı atölyeye minibüsle dalan olay sonrası adli kontrol şartıyla serbest bırakılan O.Ç. yeniden gözaltına alınarak çıkarıldığı adli makamlarca tutuklandı.

Ortacı köyünde, 28 yaşındaki O.Ç., husumetli olduğu babasının çalıştığı atölyeye minibüsle daldı. İşyerinde çalışan 6 kişi büyük bir faciadan son anda kurtulurken, olay sonrası adli kontrol şartıyla serbest bırakılan O.Ç. yeniden gözaltına alınarak çıkarıldığı adli makamlarca tutuklandı. Baba ise dehşet anlarını anlattı.

İlçeye bağlı Ortacı köyünde yaşanan olayda tarafların şikayetinden sonra adli kontrole serbest bırakılan O.Ç., yeniden gözaltına alındı. Şüpheli, çıkarıldığı adli makamlarca tutuklandı. Dehşet anlarını İHA'ya anlatan baba Muzaffer Çetin, oğluna tapulu arazilerin devrini yaptığı halde kendilerine yönelik tehditlerine devam ettiğini ve bu sebeple husumet yaşadığını anlattı.

"İçeri tam gaz daldı"

Muzaffer Çetin, yaşanan olayın detaylarını şu sözlerle aktardı:

"İçeri tam gaz daldı. İçerisini darımağın etti. Makineleri yıktı. Kaçmaya çalıştı. O esnada jandarma trafik geldi. Yolda kaldı. Kendisi benim oğlum olur. Benden arsa istemişti. Ben tapuları verdim. Yerleri sattı. Sonradan yine rahatsız etmeye başladı."

"Devamlı tehdit ediyordu"

Çetin, oğlunun uzun süredir kendisini ve ailesini rahatsız ettiğini belirterek, "3-4 ay önce de rahatsız ediyordu bizi. Arabayla geliyordu, kornaya basıyordu. Arabamı uçurumdan aşağıya dayandı. Devamlı tehdit ediyordu. Kendisi evli ve çocuğu var. Eşi ile aynı düşüncedeler. Daha önce her pazar günü evlerine ziyarete gidiyordum. Mağdur etmiyordum. Maddi manevi destek oluyordum. Başımıza bu geldi" dedi.

"Beni ölümle tehdit etti"

Oğlu tarafından tehdit edildiğini belirten Çetin, yaşadığı korku dolu anları şöyle ifade etti:

"Beni bir gün telefonla aradı. Bana, 'Evden kaçın oraya geliyorum. Sizi öldürecek'im' şeklinde tehditlerde bulundu. Daha önce benim elime tabanca mermisi verdi. Mermiyi savurdum. Üzerine gelince kaçtı." Son olayın ardından atölyedeki zararın büyük olduğunu dile getiren Çetin, "Kendisi tutuklandı. Bundan sonraki süreçte babası olarak ben de şikayetçiyim. En son yaşanan olayda muhtarın atölyesindeki zarar 500 bin lirayı aşkın. Toplamda verdiği zarar 1 milyona yakın. Arkadaşın arabasına vurdu. Bana verdiği zarar ayrı. Adaletle sığıyorum" ifadelerini kullandı.

Kuyumcuya kaldırım taşıyla kırdığı tezgahı altınları çalmaya çalışırken yakalandı

FATİH'TE gündüz vakti kuyumcuya kaldırım taşıyla giren bir şüpheli cam tezgahı kırarak altınları çalmaya çalıştı. Dükkan kapısı otomatik kilitlenince kaçamayan şüpheli, müşteriler ve kuyumcu tarafından yakalanarak polise teslim edildi. Şüphelinin o anları ise güvenlik kamerasına yansdı.

Olay, dün saat 16.00'da Fatih Karagümrük Mahallesi Fevzipaşa Caddesi'nde bulunan bir kuyumcuya meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, bir şüpheli gözüne kestirdiği kuyumcuya eline aldığı kaldırım taşı ile girdi. Taşla kuyumcunun cam tezgahını kıran şüpheli, altınları çalmaya çalıştı. Tezgahın eline direkt altın girmeyen şüpheli, dükkanın ayrılacak için kapıya gittiğinde şoke oldu. Otomatik olarak kilitlenen kapıyı açamayan şüpheli, dükkandaki müşteriler ve kuyumcu tarafından yakalandı. İlbar üzerine olay yerine polis ekipleri sevk edildi. Hırsızlık için giren şüpheli, polis ekiplerine teslim edildi.

Öte yandan, şüphelinin kuyumcuyu gözetledikten sonra içeriyeye girerek cam tezgahı kırdığı ve kapı otomatik kilitlendiği için kaçamadığı anlar güvenlik kamerasına yansdı.

Yolcu otobüsü akaryakıt istasyonundan çıkan tıra çarptı: 1 ölü, 20 yaralı

DENİZLİ'NİN Sarayköy ilçesinde yolcu otobüsünün akaryakıt istasyonundan çıkan tıra çarpması sonucu meydana gelen trafik kazasında 1 kişi öldü, 3'ü ağır 20 kişi yaralandı. Büyük korku yaşanan kazada otobüsün sağ tarafı koştı.

Kaza, Denizli'nin Sarayköy ilçesine bağlı Duacılı Mahallesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre; Aydın'ın Didim ilçesinden yola çıkarak Antalya'nın Alanya ilçesine sefer yapmakta olan 07 ABL 737 plakalı Temsa marka şehirlerarası yolcu otobüsünün sürücüsü Ahmet G. (60), İzmir - Aydın - Denizli Karayolunda seyir halindeyken Duacılı Mahallesi'ne geldiğinde, akaryakıt istasyonundan yola kontrol- den çıkış yaptığı iddia edilen İsmail T. (36) yönetimindeki 15 AAY 875 plakalı tırı fark etti. Ani

bir manevra yaparak kazaya engel olmaya çalışan sürücüsünün tüm çabalarına rağmen, yolcu otobüsü tıra yandan çarptı.

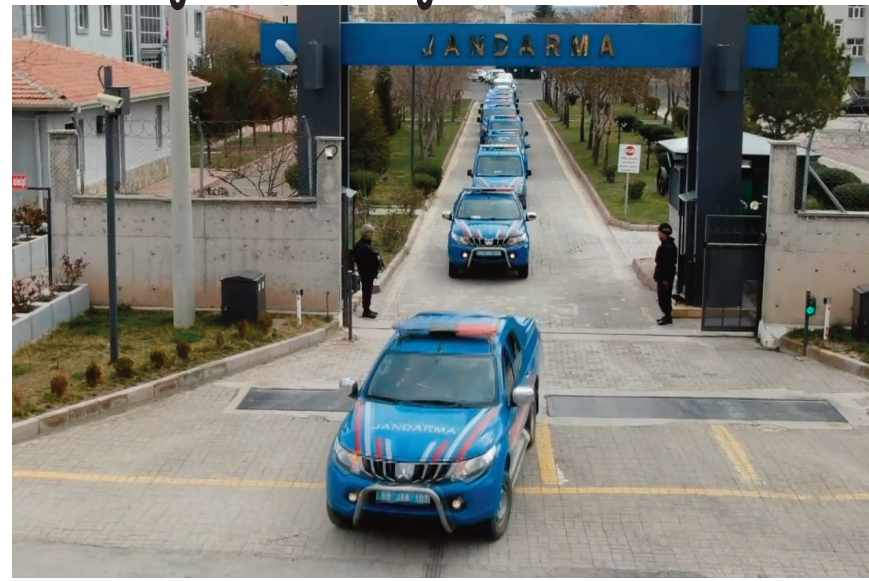
Otobüsün sağ tarafı parçalandı

Çarpmanın etkisiyle kontrolden çıkan otobüs metrelerce sonra güçlükle durabildi. Kazaya uyku da yakalanan yolcuların büyük korku yaşadığı kazada, büyük maddi hasar oluşan otobüsten kopan parçalar karayoluna saçıldı. Kazada otobüsün tek koltuklu olan sağ tarafında yolculuk eden Bulgaristan uyruklu Gulshen Kadırsancı olay yerinde hayatını kaybederken, 3'ü ağır üzere 20 kişi de yaralandı. İtfaiye ekipleri tarafından kurtarılan yaralılar, olay yerinde yapılan ilk müdahalelerinin ardından Denizli ve Sarayköy'deki hastanelere sevk edildi.

58 kişiyi sınava girmeden ehliyet sahibi yapan "joker" şebeke çökertildi

AKSARAY'DA ses ve görüntü aktarım düzenekli giysilerle başkalarının yerine sınava adam yerleştiren ve bu sayede 58 kişiyi sınava girmeden ehliyet sahibi yapan "Joker" şebeke jandarmanın Aksaray merkezli 8 ilde yaptığı operasyonla çökertildi.

Operasyon, Aksaray merkezli Adana, Şanlıurfa, Gaziantep, İstanbul, Mardin, Adıyaman, ve Antalya olmak üzere toplam 8 ilde eş zamanlı olarak gerçekleştirildi. Edinilen bilgiye göre, Aksaray İl Jandarma Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Şubesi ekipleri, yaptıkları istihbari çalışmalar neticesinde "Joker" olarak tabir edilen bir şebekenin, sürücü belgesi almak için düzenlenen sınavlarda ses ve görüntü aktarım cihazlar ile usulsüzlük yaparak başkasının yerine şahısların sınava girmesini sağlayan 28 şüpheli tespit edildi. Bunun üzerine Aksaray Cumhuriyet Başsavcılığı koordinesinde harekete geçen jandarma KOM ekipleri 28 şüphelinin peşine düştü. Kimlik ve adresleri tespit edilen şüphelilerin izini süren jandarma, bir süre yaptığı teknik ve fiziksel takibin ardından yeterli delile ulaşarak operasyon için düğmeye bastı. Aksaray merkezli

Adana, Şanlıurfa, Gaziantep, İstanbul, Mardin, Adıyaman, ve Antalya illerinde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen operasyonda 28 şüpheli kısıklı olarak yakalanarak gözaltına alındı. Şüphelilerin ikametlerinde yapılan aramada, sınava girecek şahıslara giydirmek için üzerine kamera ve görüntü aktarım cihazı ile özel düzenek yerleştirilmiş 9 adet kazak, sınava girecek şahıslara giydirmek için üzerine ses aktarım cihazı ile özel düzenek yerleştirilmiş 3 adet iç çamaşırı, 5 adet kulak içi kulaklık, 4 adet Wifi cihazı, 6 adet cep telefonu ve 1 adet batarya

ya ele geçirildi. Operasyonun ardından sorgulanmak üzere Aksaray İl Jandarma Komutanlığına getirilen şahıslar, işlemlerinin ardından Aksaray Adliyesine sevk edildi. Adliyede hakim karşısına çıkarılan şüphelilerden O.F. ve C.D. isimli 2 şüpheli adli kontrol ve yurtdışı çıkış yasağı tedbirleri ile serbest kalırken, A.Y. ve R.A. isimli 2 şüpheli ise tutuklanarak cezaevine gönderildi. Yerlerine başkalarının sınava girdiği ve böylelikle usulsüzce ehliyet aldıkları tespit edilen 58 şüpheli hakkında sürücü belgelerinin iptali için adli işlem başlatıldı.

Balıkesir'de trafik kazasında araç ters döndü: 1 ölü, 2 yaralı

BALIKESİR'İN İvrindi ilçesinde meydana gelen tek taraflı trafik kazasında direksiyon hakimiyetini haybeden sürücüsünün aracı ters döndü. Kaza sonrası sürücü hayatını kaybederken, araçta bulunan 2 kişi yaralı olarak 112 Sağlık ekiplerine teslim edildi.

Olay, öğle saatlerinde İvrindi ilçesi İllıcakpınar Mahallesinde bulunan bir et tesisinin yakınında meydana geldi. İvrindi ilçesinden İllıcakpınar kırsal mahallesine doğru seyir halindeki 10 L 5864 plakalı araç tek taraflı trafik kazasına karıştı. Y.Y. idaresindeki aracın direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonrası ters döndü. Araç içinde bulunanlardan sürücü Y.Y. olay yerinde hayatını kaybederken, araçta bulunan yolculardan E.M., K.Ç.'nin ise yaralı olarak itfaiye grup ekipleri ve 112 Sağlık ekipleri tarafından yaralı olarak kurtarıldı. Kaza ile ilgili soruşturmanın devam ettiği öğrenildi.

Rusya-Ukrayna savaşında yabancı lejyonlar: Gizemli aktörler ve olası etkileri

Ukrayna'nın "uluslararası lejyonu" savunma hattını güçlendirmek ve cephede uzman asker açığını kapatmak amacı taşıırken, Rusya tarafında bu tür unsurlar daha çok müttefik ülkelerden sağlanan destekle şekilleniyor

FATİH İLÇESİ 2. BÖLGE PARK VE YEŞİL ALANLARININ REVİZYONU VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ İŞİ FATİH BELEDİYESİ PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ

FATİH İLÇESİ 2. BÖLGE PARK VE YEŞİL ALANLARININ REVİZYONU VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ İŞİ yapım işi 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile ihale edilecek olup, teklifler sadece elektronik ortamda EKAP üzerinden alınacaktır. İhaleye ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıda yer almaktadır:

İKN	: 2024/1636066
1-İdarenin	
a) Adı	: FATİH BELEDİYESİ PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ
b) Adresi	: Cerrahpaşa Mah. Samatya Sahili Sokak No:34/4 34230 AKSARAY FATİH/İSTANBUL
c) Telefon ve faks numarası	: 2125841600 - 2125841606
ç) İhale dokümanının görülebileceği ve e-imza kullanılarak indirilebileceği internet sayfası	: https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/
2-İhale konusu yapım işinin	
a) Adı	: FATİH İLÇESİ 2. BÖLGE PARK VE YEŞİL ALANLARININ REVİZYONU VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ İŞİ
b) Niteliği, türü ve miktarı	: 104 adet Park ve Yeşil Alanlarda 123 Kalem İnşaat İşleri, 79 Kalem Çevre Düz., 95 Kalem Tesisat İşleri Ayrıntılı bilgiye EKAP'ta yer alan ihale dokümanı içinde bulunan idari şartnameden ulaşılabilir.
c) Yapılacağı/teslim edileceği yer	: Fatih İlçesi 2. Bölge
ç) Süresi/teslim tarihi	: Yer tesliminden itibaren 700 (YediYüz) takvim günüdür.
d) İşe başlama tarihi	: Sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 3 gün içinde yer teslimi yapılarak işe başlanacaktır.
3-İhalenin	
a) İhale (son teklif verme) tarih ve saati	: 27.12.2024 - 11:30
b) İhale komisyonunun toplantı yeri (e-tekliflerin açılacağı adres)	: Fatih Belediye Başkanlığı Park ve Bahçeler Müdürlüğü Cerrahpaşa Mah.Samatya Sahili Sokak no:34/4Aksaray FATİH/İSTANBUL
4. İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler ile yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler:	
4.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.	
4.1.2. Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren bilgiler	
4.1.2.1. Tüzel kişilerde; isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler idarece EKAP'tan alınır.	
4.1.3. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen teklif mektubu.	
4.1.4. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen geçici teminat.	
4.1.5.İhale konusu işte idarenin onayı ile alt yüklenici çalıştırılabilir. Ancak işin tamamı alt yüklenicilere yaptırılamaz.	
4.1.6 Tüzel kişi tarafından iş deneyimi göstermek üzere sunulan belgenin, tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip ortağına ait olması halinde, ticaret ve sanayi odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicil memurlukları veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz olarak bu şartın korunduğunu gösteren belge.	
4.2. Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşıması gereken kriterler: İdare tarafından ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin kriter belirtilmemiştir.	
4.3. Mesleki ve Teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşıması gereken kriterler:	
4.3.1. İş deneyim belgeleri:	
Son on beş yıl içinde içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ve teklif edilen bedelin % 50 oranından az olmamak üzere ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler.	
4.4.Bu ihalede benzer iş olarak kabul edilecek işler ve benzer işlere denk sayılacak mühendislik ve mimarlık bölümleri:	
4.4.1. Bu ihalede benzer iş olarak kabul edilecek işler: YAPIM İŞLERİNDE BENZER İŞ GRUPLARI LİSTESİ'NİN (A) ALTYAPI İŞLERİ BAŞLIĞI ALTINDA YER ALAN XVIII. GRUP: SAHA İŞLERİ, BENZER İŞ OLARAK KABUL EDİLECEKTİR.	
4.4.2. Benzer işe denk sayılacak mühendislik veya mimarlık bölümleri: İnşaat Mühendisliği, Peyzaj Mimarlığı	
5. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sadece fiyat esasına göre belirlenecektir.	
6. İhaleye sadece yerli istekliler katılacaktır.	
7. İhale dokümanı EKAP üzerinden bedelsiz olarak görülebilir. Ancak, ihaleye teklif verecek olanların, e-imza kullanarak EKAP üzerinden ihale dokümanını indirmeleri zorunludur.	
8. Teklifler, EKAP üzerinden elektronik ortamda hazırlandıktan sonra, e-imza ile imzalanarak, teklife ilişkin e-anahtar ile birlikte ihale tarih ve saatinde kadar EKAP üzerinden gönderilecektir.	
9. İstekliler tekliflerini, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden teklif birim fiyat şeklinde verilecektir. İhale sonucunda, üzerine ihale yapılan istekli ile birim fiyat sözleşme imzalanacaktır.	
10. Bu ihalede, işin tamamı için teklif verilecektir.	
11. İstekliler teklif ettikleri bedelin %3'ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici teminat vereceklerdir.	
12. Bu ihalede elektronik eksiltme yapılmayacaktır.	
13. Verilen tekliflerin geçerlilik süresi, ihale tarihinden itibaren 90 (Doksan) takvim günüdür.	
14.Konsorsiyum olarak ihaleye teklif verilemez.	
15. Diğer hususlar:	
İhalede Uygulanacak Sınır Değer Katsayısı (N) : 1,2	
Sınır değerinin altında teklif sunan isteklilerin teklifleri açıklama istenilmeksizin reddedilecektir.	

TRT Russian Dijitalden Mehmet Furkan Dündar, yabancı lejyonların Rusya-Ukrayna savaşına stratejik etkilerini AA Analiz için kaleme aldı.

Rusya-Ukrayna savaşı, iki devlet arasındaki bir çatışma olmaktan çıkıp küresel düzeyde bir güç mücadelesine dönüşürken, sahadaki aktörlerin çeşitliliği de yeni boyutlar kazanıyor. Hem Ukrayna hem de Rusya geleneksel ordu güçlerini aşarak yabancı savaşçılardan oluşan lejyonları savaş sahnesine taşıyor. Bu gelişme, yalnızca savaşın dışı değil, aynı zamanda uluslararası diplomasinin seyrini ve jeopolitik dengeleri de derinden etkiliyor.

YABANCI ASKERİ LEJYONLARIN ÇIKIŞI

Yabancı askeri lejyonların kökeni, devletlerin savaş sahnesinde geleneksel güç unsurlarını tamamlayacak esnek ve hızlı müdahale kabiliyeti arayışına dayanıyor. Paralı askerler ya da gönüllü birlikler, tarih boyunca ulus devletlerin kapasitesini aşan durumlarda tercih edildi. Modern çatışmalarda ise bu lejyonlar, küresel çapta mobilize edilebilen bir insan gücü ve stratejik avantaj sağlama aracı olarak öne çıkıyor.

Rusya ve Ukrayna'nın yabancı lejyonlara karşı artan bağımlılığı, savaşın uzamasına yönelik stratejik bir hazırlık olarak değerlendirilebilir.

Örneğin, Fransız ve İspanyol yabancı lejyonları, Cezayir ve Rif savaşlarında sömürge politikalarını destekleyerek sömürge karşıtı isyanları bastırmada önemli roller üstlendi. Modern dönemde ise Rus Wagner grubu ve Batılı gönüllüler, Suriye iç savaşında yabancı lejyonların askeri gücün yanı sıra ideolojik ve siyasi bir araç olarak da kullanılabileceğini ortaya koydu. Benzer şekilde, yabancı savaşçılar Afganistan, Irak, Çeçenistan ve Nijerya'da ideolojik motivasyonlarla yerel direniş hareketlerine destek sağlarken, uluslararası koalisyon güçleri ve gönüllü askerler de devletler arası müdahalelerde belirleyici aktörler haline geldi. Rusya-Ukrayna savaşında yabancı lejyonların varlığı, hem çatışmanın uluslararası boyutunu hem de tarafların stratejik önceliklerini ortaya koyuyor. Ukrayna'nın "uluslararası lejyonu" savunma hattını güçlendirmek ve cephede uzman asker açığını kapatmak amacı taşıırken, Rusya tarafında bu tür unsurlar daha çok müttefik ülkelerden sağlanan destekle şekilleniyor.

KUZUY KORE ORDUSU: DİSİPLİNLİ BİR GÜÇ

12 Kasım 2024'te Kuzey Kore ve Rusya stratejik ortaklık anlaşmasını onaylayarak aralarındaki askeri bağları güçlendiren kritik bir adım attı.

23 maddeden oluşan bu anlaşma, iki ülkenin savunma işbirliğini kurumlaştırılmayı ve özellikle dış saldırılar karşısında birbirlerine kapsamlı destek sağlamayı hedefliyor.

Rusya-Ukrayna savaşı yalnızca cephede değil, tarafların uluslararası desteği sürdürülebilir kapasitesine bağlı olarak şekillenmeye devam edecek.

Dünyanın en kapalı ve disiplinli askeri güçlerinden biri olarak bilinen Kuzey Kore ordusu, yaklaşık 1,28 milyon aktif asker ve 600 bin yedek personelden oluşuyor. Zorunlu askerlik süresinin erkeklerde 10, kadınlarda ise 8 yıla kadar uzadığı bu orduda ideolojik eğitim ve rejime sadakat temel yapısal unsurlar arasında yer alıyor. Ancak teknolojik altyapı eksikliği ve sınırlı uluslararası deneyim, ordunun gerçek savaş kabiliyetine dair ciddi soru işaretleri yaratıyor.

RUSYA SAFINDA KUZUY KORE ASKERLERİNİN OLASI ETKİLERİ

Kuzey Kore askerlerinin Rusya tarafında savaşacağına dair iddialar uluslararası toplumda geniş yankı buldu. Moskova bu iddiaları yalanlayan tarafların yalnızca askeri tecrübe paylaşımında bulunduğunu ifade etti. Ancak bu olasılığın etkileri hem Rusya hem de Kuzey Kore açısından dikkat çekicidir.

Rusya açısından bakıldığında, Kuzey Koreli askerler cephedeki insan gücü açığını kapatma potansiyeline sahip oldukları gibi disiplinleri ve ideolojik bağlılıkları sayesinde de belirli görevlerde avantaj sağlayabilirler. Kuzey Kore için ise bu katılım, uluslararası izolasyondan kurtulma ve Rusya ile derinleşen bağlarla ekonomik yaptırımları hafifletme çabalarına katkı sunabilir.

Ancak bu işbirliğinin olumsuz etkileri de göz ardı edilemez. Rusya için Kuzey Kore askerlerinin varlığı, yerel askerler arasında moral bozukluğuna yol açabilir ve sahada koordinasyon sorunlarını tetikleyebilir. Ayrıca Rusya bu hamleyle Batı'nın daha sert yaptırımlarıyla karşılaşabilir.

Kuzey Kore askerleri ise yüksek kayıplar verirse ya da sahada herhangi bir başarısızlık yaşarlarsa bu durum medyada kaçınılmaz olarak görünür olacaktır. Bu minvalde, Kuzey Kore rejiminin uluslararası itibarı zedelenebilir.

UKRAYNA'DA YABANCI SUBAYLAR: RİSK Mİ?, GEREKLİLİK Mİ

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy'nin 25 Ekim'de imzaladığı yasa tasarısı, Ukrayna "uluslararası lejyonunda" savaşan yabancı gönüllülerin bundan böyle subay olarak da görev yapmalarına olanak tanıyor. Bu

adım, savaşın kritik bir dönüm noktasında alınmış gibi görünüyor.

50'den fazla ülkeden savaşçı barındıran Ukrayna "uluslararası lejyonu" başlangıçta sembolik bir girişim olarak görülmüştü. Ancak savaşın uzaması, tecrübeli liderlik ihtiyacını artırdı. Bu sebeple Ukrayna ordusuna yabancı subayların atanması, hem teknik bilgi hem de savaş deneyimi eksikliğini gidermeyi amaçlayan stratejik bir hamle olarak değerlendiriliyor.

Ancak bu adımın riskleri de bulunuyor. Ukrayna askerlerinin yabancı bir subayın komutası altında çalışmaya yönelik tepkisi, moral kaybına neden olabilir ve iç gerilimlere yol açabilir. Ayrıca yabancı subayların varlığı, Ukrayna'nın savaş iradesinin uluslararası güçlerin yardımına daha fazla bağlı olduğu algısını derinleştirir.

SAVAŞIN UZAMASI: GÜÇ VE MOTİVASYON DENGESİ

Rusya ve Ukrayna'nın yabancı lejyonlara karşı artan bağımlılığı, savaşın uzamasına yönelik stratejik bir hazırlık olarak değerlendirilebilir. Ancak bu durum, güç ve motivasyon dengesi açısından her iki taraf için de riskler barındırıyor.

Dil engeli ve operasyonel entegrasyon, yabancı askerlerin sahadaki etkinliğini hem Ukrayna hem de Rusya açısından karmaşık bir hale getiriyor. Örneğin, komuta ve kontrol süreçlerinde yaşanabilecek iletişim kopuklukları, muharebe sırasında koordinasyon zorluklarına yol açabilir ve operasyonların etkinliğini tehlikeye atabilir. Bu durum, yabancı birliklerin katkısını sınırlayarak hem yerel askerler hem de komutanlar için ek bir yük haline gelebilir.

Rusya, ekonomik yaptırımların uzun vadeli etkileriyle lojistik kapasitesini ve askeri üretimi sınırlandırırken Kuzey Kore gibi dış desteklerle kısa vadeli çözümler sağlayabilir. Ancak savaşın uzamasıyla insan kayıpları ve ekonomik maliyetler artmaya devam edecektir. Ukrayna açısından bakıldığında ise Batı'nın sağladığı destek altında ülkenin iç kaynaklarını tüketiyor. Bu noktada, yabancı lejyonların ordu içindeki varlığı sahadaki motivasyonu etkileyebilecek bir unsur olarak öne çıkıyor.

Sonuç olarak, Rusya-Ukrayna savaşı yalnızca cephede değil, tarafların uluslararası desteği sürdürülebilir kapasitesine bağlı olarak şekillenmeye devam edecek. Güç ve motivasyon kaybı yaşayan tarafın stratejik gerilemesi, savaşın nihai sonucunu belirleyecek en kritik unsur olarak karşımıza çıkıyor.

[Mehmet Furkan Dündar, TRT Russian Dijital Kanal'da çalışmakta ve Avrasya alanında çalışmalar yapmaktadır.]

Sakarya tarihinin en yüksek 11 aylık ihracat rekorunu kırdı

AA muhabirinin Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerinden derlediği bilgiye göre, dış satımda İstanbul, Kocaeli, Bursa, Ankara, İzmir ve Gaziantep'in ardından 7'nci sırada yer alan Sakarya, 11 ayda ülke ihracatına yüzde 2,4 katkı sundu.

Geçen yılın ocak-kasım döneminde 5 milyar 160 milyon 77 bin dolar ihracat gerçekleştiren Sakarya, bu yılın 11 ayında yüzde 12,3 artışla dış satımını 5 milyar 795 milyon 741 bin dolara çıkardı.

Sakarya'nın ocak-kasım dış satımı, en yüksek 11 aylık ihracatı olarak kayıtlara geçti.

Kentten bu dönemde en çok ihracat yapılan sektör, 5 milyar 92 milyon 321 bin dolarla otomotiv oldu. Kentin ihracatının yüzde 87,8'ini tek başına

karşılamanın yanı sıra geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12'lik artış kaydedildi.

Söz konusu dönemde toplamda 147 ülke ve 12 serbest bölgeye ihracat yapılırken, en fazla dış satım 844 milyon 806 bin dolarla Fransa'ya gerçekleştirildi. Bu ülkeyi 832 milyon 144 bin dolarla Polonya, 600 milyon 970 bin dolarla Birleşik Krallık, 592 milyon 942 bin dolarla İspanya ve 552 milyon 501 bin dolarla İtalya takip etti.

"2024'ü ihracatta rekorla kapatmayı garantiledik"
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası (SATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Akgün Altuğ, yazılı açıklamasında, kent 11 aylık kümülatif ihracatının tarihi rekoru geçmeyi başardığını belirterek, "2024'ü ihracatta rekorla kapatmayı garantiledik. Bu performansı Sakarya'nın reel perfor-

mansı olarak görmüyoruz. Küresel ticaretteki olumsuz gelişmeler ve artan maliyetler, rekabet edebilme gücümüzü geriye çekiyor." ifadesini kullandı.

Altuğ, ihracatta daima artış değil, istikrar potansiyeli için çalışmalarını vurgulayarak, sürekli yükseliş grafiği göstermek için üreticilere ve ihracatçılara pazar payları ve faaliyetlerini genişletmeleri konusunda yardımcı olacaklarını kaydetti.

Destek paketleri ve uygulamalarla iş dünyasının yanında olunması gerektiğinin altını çizen Altuğ, "İş dünyamız, ihracatçımızı güçlendirecek hamleler bekliyor. Dünya için üreten ve rekabet eden tüm firmalarımıza ve emek veren çalışanlarına teşekkür ediyorum. Hep birlikte yeni başarılarla." açıklamasında bulundu.

Arap Koordinasyon Grubu, çölleşme ve kuraklıkla mücadele için 10 milyar dolar taahhüt etti

Arap Koordinasyon Grubu, 2030 yılına kadar çölleşme ve kuraklıkla mücadele için 10 milyar dolar destek sözü verdi.

Arap Koordinasyon Grubu, Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenen Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) 16. Taraflar Konferansı'nda (COP16), 2030 yılına kadar çölleşme ve kuraklıkla mücadele için 10 milyar dolar destek sözü verdi.

Suudi Arabistan resmi haber ajansı SPA'nın haberine göre grup, üye kurumların başkanlarının yayınladığı ortak bildiriye, 2030 yılına kadar arazi kütüleşmesi, çölleşme ve kuraklık gibi kritik zorlukların üstesinden gelmek için 10 milyar dolara kadar taahhütte bulundu.

Açıklamada, bu meblağın, toprakların iyileştirilmesi çabalarını desteklemek, iklim değişikliğine karşı dayanıklılığı

artırmak ve risk altındaki bölgelerde doğaya uyumlu kalkınmayı teşvik etmek için kullanılacağı ve grubun Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Afrika Sahil Bölgesi'nde ortaklıklarını güçlendirme çabasında olacağı aktarıldı.

Bildiride görüşlerine yer verilen ve Arap Koordinasyon Grubu adına açıklama yapan İslam Kalkınma Bankası Grubu Başkanı Dr. Muhammed El-Casir, "Grubun 10 milyar dolarlık taahhüdü, çağımızın en acil sorunlarından bazılarını çözmeye konusundaki ortak kararlılığı teyit ediyor." dedi.

Arap Koordinasyon Grubu; Abu Dabi Kalkınma Fonu, Afrika'daki Arap Ekonomik Kalkınma Bankası, Arap Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Fonu, Körfez Arap Ülkeleri

Kalkınma Programı, Arap Para Fonu, İslam Kalkınma Bankası, Kuveyt Arap Ekonomik Kalkınma Fonu, OPEC Uluslararası Kalkınma Fonu, Katar Kalkınma Fonu ve Suudi Arabistan Kalkınma Fonu'ndan oluşuyor.

"Toprağımız. Geleceğimiz" sloganıyla düzenlenen Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) 16. Taraflar Konferansı'na (COP16) 196 ülkeden temsilciler, Avrupa Birliği, uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları katılıyor.

Dünya Bankası: Gelişmekte olan ülkeler geçen yıl dış borca 1,4 trilyon dolarlık rekor ödeme yaptı

Banka, Uluslararası Borç Raporu'nu yayımladı.

Raporda, gelişmekte olan ülkelerin 2023 yılında faiz maliyetlerinin son 20 yılın en yüksek seviyesine çıkmasıyla dış borçlarını ödemek için 1,4 trilyon dolarlık rekor harcama yaptığı kaydedildi.

Faiz ödemelerinin neredeyse 3'te 1 artarak 406 milyar dolara ulaştığı belirtilen raporda, bunun sağlık, eğitim ve çevre gibi kritik alanlarda birçok ülkenin bütçesini sıkıştırdığı aktarıldı.

Raporda, en yoksul ve kırsal ülkelere mali baskının en şiddetli hissedildiği belirtilerek, bu ülkelerin 2023'te borçlarını ödemek için 96,2 milyar dolarlık rekor bir ödeme yaptığı kaydedildi.

Bu ülkeler için ana para ödemelerinin yaklaşık yüzde 8 azalarak 61,6 milyar dolara düştüğü belirtilen raporda, ancak faiz maliyetlerinin 2023'te tüm zamanların en yüksek seviyesine olan 34,6 milyar dolara çıkarak 10 yıl önceki tutarın 4 katına ulaştığı aktarıldı.

Raporda, kredi koşulları sıkılaştıkça Dünya Bankası ve diğer çok taraflı ku-

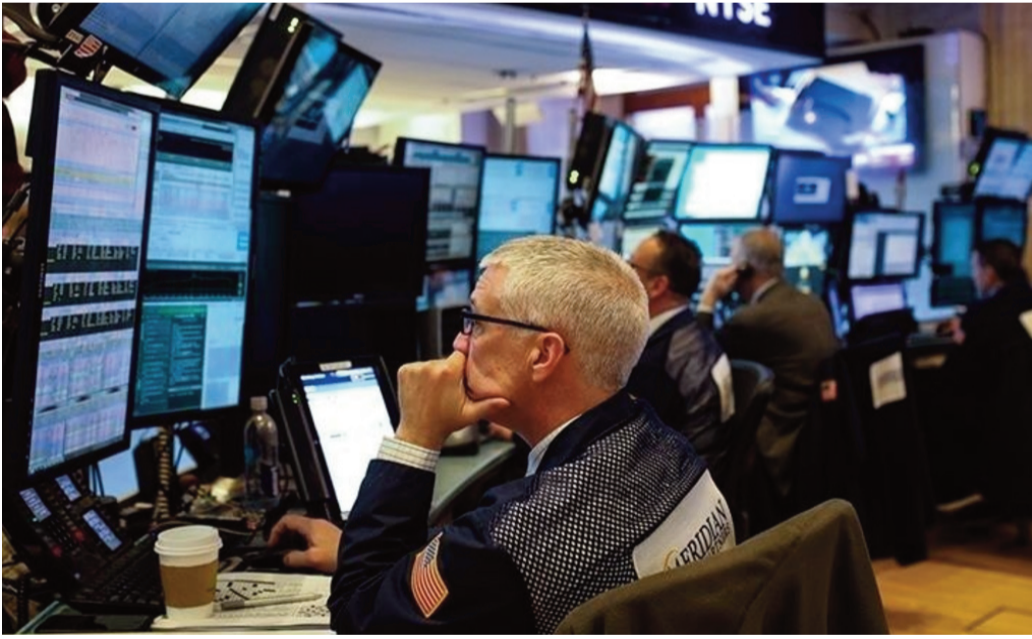
ruluşların en yoksul ekonomiler için "ana can simidi" haline geldiği ifade edildi.

Kovid-19 salgının tüm gelişmekte olan ülkelerin borç yükünü keskin bir şekilde artırdığı ve ardından küresel faiz oranlarındaki artışın birçok ülkenin yeniden ayağa kalkmasını zorlaştırdığı belirtilen raporda, 2023 yılı sonunda tüm düşük ve orta gelirli ülkelerin toplam dış borcunun 2020 yılına kıyasla yüzde 8 artarak 8,8 trilyon dolarlık rekor seviyeye ulaştığı kaydedildi.

Raporda, 2023 yılında yurt dışından borçlanmanın tüm gelişmekte olan ekonomiler için önemli ölçüde daha pahalı hale geldiği, resmi kreditorlerden alınan kredilerin faiz oranlarının 2 katına çıkarak yüzde 4'ün üzerine yükseldiği aktarıldı.

Özel kreditorler tarafından uygulanan oranların ise bir puandan fazla artarak yüzde 6'ya yükseldiği ve son 15 yılın en yüksek seviyesine ulaştığı belirtilen raporda, küresel faiz oranlarının o zamandan beri düşmeye başladığı ancak Kovid-19'dan önceki yıllarda geçerli olan ortalamasının üzerinde kalmalarının beklendiği ifade edildi.

ABD'de Güney Kore borsa yatırım fonları düşüşte

New York borsasında EWY koduyla işlem gören iShares MSCI Güney Kore borsa yatırım fonu (ETF), Güney Kore'de sıkıyönetim ilan edilmesinin sonrasında bir önceki seans kapanışına göre yüzde 7 azalışla 52,67 dolara kadar indi.

Son bir yılın en düşük seviyesini gören endeks, parlamentonun Devlet Başkanı Yoon'un ilan ettiği sıkıyönetimin kaldırılmasını kabul etmesi sonrasında değer kaybının bir kısmını telafi etti.

ABD'de işlem gören Güney Kore ETF'leri, TSi 19.50 itibarıyla yüzde 3,9 azalarak 54,52 dolar oldu.

Wonda sert düşüş Ülkenin para birimi wonda

da sert kayıplar görülürken, ABD doları, aynı saat itibarıyla won karşısında yaklaşık yüzde 1,5 değer kazandı.

Won, sıkıyönetim ilanı sonrasında iki yılın en düşük seviyesine gerilemişti.

Öte yandan, ABD borsalarında işlem gören Güney Koreli şirketlerden Coupang'ın hisseleri yüzde 6, KT Corporation'ın hisseleri yüzde 3 ve çelik üreticisi Posco'nun hisseleri yüzde 5 düştü.

Güney Kore'de sıkıyönetim ilanı
Güney Kore Devlet Başkanı Yoon, muhalefetin devlet karşıtı aktivitelere bulaştığını belirterek, ülkede "sıkıyönetim" ilan etmişti.

Yoon, "Sıkıyönetim Kuzey Kore yanlısı güçleri ortadan kaldırmayı ve anayasal özgürlük düzenini korumayı amaçlıyor." ifadesini kullanmıştı.

Parlamento ise Devlet Başkanı Yoon'un ilan ettiği sıkıyönetimin kaldırılmasını onaylayarak kabul etti.

Yoon'un "sıkıyönetim" kararının, muhalefetteki Demokrat Partinin parlamento bütçe komisyonunda bütçe tasarımsı reddetmesinin ve devlet denetçisi ile başsavcı hakkında görevlerini kötüye kullanma önergeleri sunmasının ardından geldiği belirtiliyor.

Kuru incir ihracatçıları aflatoksin sorununa ilişkin mücadele sürecini açıkladı

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mehmet Ali Işık, Türkiye'nin üretim ve ihracatında dünya lideri olduğu kuru incirde gıda kodeksine ve uluslararası standartlara uygun üretim yapıldığını, aflatoksin sorununa karşı üretici, ihracatçı ve Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliğiyle sıkı kontrol ve denetim sürecinin uygulandığını bildirdi.

Kuru incirde aflatoksin sorunu nedeniyle ihracattan geri dönen ürünlere ilişkin basında yer alan haberlerle ilgili Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla Ege İhracatçı Birliklerinde basın toplantısı düzenlendi.

Toplantıda birçok tarım ürününde görülebilen aflatoksin ve okratoksin sorununa ilişkin kuru incir özelinde yürütülen mücadele çalışmaları hakkında açıklama yapan Birlik Yönetim Kurulu Başkanı Işık, aflatoksinin kuru incire insan eliyle konulan bir zirai ilaç ya da kalıntı olmadığını, iklim koşullarına bağlı olarak ortaya çıkan saprofit mantarlardan kaynaklanan doğal bir sorun olduğunu kaydetti.

Üretim dönemindeki hava koşullarına bağlı olarak toplam üretim içindeki aflatoksin varlığının binde 5 ila yüzde 1,5 arası oranlarda değiştiğini dile getiren Işık, "2024 üretim sezonunda görülen olumsuz hava koşullarından dolayı aflatoksin varlığında önemli bir artış meydana geldi. 2024 yılında aflatoksin ve okratoksin bulaşıklığı nedeniyle AB ülkelerine yapılan ihracatımızda alınan Hızlı Alarm Bildirimi sayısı 2023 yılına göre artış gösterdi." diye konuştu.

Kuru incirde aflatoksin oluşumunun önüne geçmek için üreticiler, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, enstitüler, üniversiteler, borsalar ve tüccarlarla yoğun mücadele programı uyguladıklarını anlatan Işık, bu oluşumun önüne geçmek üzere üreticilere zirai mücadele, kurutma kereveti gibi malzemeleri ücretsiz dağıttıklarını söyledi.

"Aflatoksinli incirler biyogaz tesisinde enerjiye dönüşüyor"

Aflatoksinin kuru incirden ayıklanması için tüm işletmelerde karanlık odalarda UV lambaları ve lazer ayıklama makineleriyle fiziki kontrol yapıldığını, ürünlerden alınan numunelerin laboratuvarlarda analize tabi tutulduğunu anlatan Işık, Tarım ve Orman Bakanlığının da ihracat öncesi her partiden aldığı numuneleri analiz ettiğini, ihracatına izin verilen ürünlerin pazara sunulduğunu aktardı.

Bu süreçlerden geçen kuru incirin bütün ve ambalajlı olarak ihrac edildiğini, meyvenin kesik olarak tercih edilmemesi nedeniyle parçalayıp içine bakmadıklarını dile getiren Işık, ürünün gittiği AB ülkelerinde incirin kesilerek içinde de analiz yapıldığını kaydetti.

İhrac edilen her ürünü keserek içine bakmalarının mümkün olmadığını dile getiren Işık, AB'nin kendi iç pazarındaki üreticilerinden istemediği standartları Türkiye'ye den istediğini savundu.

Birlik olarak her yıl ihracatçı firmalarda ayıklanan yaklaşık 600 ton aflatoksinli inciri alarak biyogaz tesisinde enerjiye dönüştürdüklerini, bu yıl iklim koşullarındaki olumsuzluk nedeniyle bu miktarı artırdıkları

larını kaydeden Işık, şöyle konuştu:

"Bu yıl iklim koşullarındaki olumsuzluk nedeniyle geçen yıl binde 7 olan aflatoksinli kuru incir alım oranını yüzde 1,5'a çıkardık. Hiç okratoksinli incir toplamıyorduk, bu yıl onu da toplayacağız. Okratoksin ve aflatoksinli incirlerin toplama oranı yüzde 2,5'e ulaşıyor. Yıllık üretimimiz olan 70 bin ton içerisinde bu oran 1500 ton yapar. Bu maliyeti ihracatçılar olarak yükleniyoruz. Bunun örneği dünyada yok. 6 bin parti ihrac ediyoruz, 5 parti geri geliyor. Bunun üzerinden suistimal ediyor. 40 bin çiftçi ailesiyle çalışıyoruz, çiftçilerimize saygısızlık yapıyor. İhracattan geri dönen ürünler Türk Gıda Kodeksi mevzuatına uygunsa ülkemize girebilmekte, ithalat prosedürüne tabi tutulmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı kontrolünde analiz edilerek sonucu uygun olan partilerin yurda girişine izin verilmektedir. Bakanlık yetkilileri gözetiminde kuru incirler tekrar ayıklanmakta, tekrar numune alınarak analiz edilmekte, yasal limitlerin altında olan kuru incirler ülkemize girebilmektedir. Bu açıdan çeşitli mecralarda aflatoksinli kuru incirlerin ihracat pazarlarında tüketilmeyip ülkemiz pazarında satışı sunulduğuna yönelik tüm iddialar asılsız ve yanlıttır."

Işık, kuru incirde ihracat sezonu olan eylül-kasım döneminde bu sezon, geçen sezona göre dış satımı 86 milyon 431 bin dolardan 122 milyon 65 bin dolara çıkardıklarını, döviz gelirinin yüzde 41 arttığını da sözlerine ekledi.

Yenidoğan soruşturmasında ikinci dalga

YENİDOĞAN Çetesi soruşturması ikinci dalga operasyon başladı. Büyükkçekmece Cumhuriyet Başsavcılığınca "suç işlemek amacıyla örgüt kurma", "nitelikli dolandırıcılık", "rüşvet", "kasten öldürmenin ihmali davranış ile işlenmesi" ve "resmi belgede sahtecilik" suçlarından yürütülen soruşturma kapsamında, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri yeni bir operasyon gerçekleştirdi. İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden yapılan açıklamada örgüt lideri Fırat Sarı ile birlikte hareket ettiği tespit edilen 16 şüphelinin daha suç eylemlerine dahil olduğu anlaşıldığı belirtildi. Yapılan incelemede şüphelilerin; SGK'dan günlük 8 bin lira ödeme alabilmek için bebekleri taburcu etmediği, bebek hastalarının durumlarının ağırlaştığı gün ve saatlerde görevli gösterilen doktorların başka yerde olduğu, hasta yakınlarının doktorla görüşmek istediğinde hemşirelerin kendilerini doktor olarak tanıttığı, bebeklerin günlük epikriz raporlarının gerçeğe aykırı olarak düzenlendiği, yoğun bakım ünitelerinde yatmakta olan bebeklerin durumu kötüleştiğinde görevli doktorların hastaneyeye gitmediği ve bebeklerin ölümü ile sonuçlandığı belirtildi.

Soruşturması kapsamında düzenlenen eş zamanlı operasyonda, aralarında 5 doktor, 3 hemşire, 5 sağlık çalışanı ve bir sivilin yer aldığı 14 şüpheli gözaltına alındı. Gözaltına alınan şüphelilerin kullanımında bulunan dijital materyallere de el konuldu.

İstanbul'da su fiyatları 1 yılda yüzde 100 arttı

HAYAT pahalılığının en çok hissedildiği şehirlerden olan İstanbul'da su fiyatları da zamlardan nasibini aldı. Su fiyatındaki yüzde yüze varan artışın sebeplerini İstanbul Sucular ve Meşrubatçılar Esnaf Odası Başkanı Ahmet Turan Akkaya ile Tüketici Konfederasyonu Başkanı Aydın Ağaoğlu anlattı. Buna göre İstanbul Ticaret Odası (İTO) ve esnaf odası arasındaki tarife farkı fiyatlandırmada çift başlılık doğururken sektördeki yabancı firmalar etiketleri domine ediyor. İstanbul Sucular ve Meşrubatçılar Esnaf Odası Başkanı Ahmet Turan Akkaya, kanunların kendilerine verdiği yetkiyle bir tarife belirlediklerini ve dönüşümlü damacananın 90 lira, dönüşümsüz damacananın ise 95 liradan satılması gerektiğini söyledi.

19 LİTRE DAMACANA 145 LİRA

Birçok firmanın İTO'ya kayıtlı oldukları için esnaf odası tarifesine uymadıklarını ifade eden Akkaya, 19 litrelik damacananın bugün 145 liraya kadar çıktığını kaydetti. İstanbul'da ve Türkiye'de fiyat oluşumunda çift başlılık olmaması gerektiğini vurgulayan Akkaya, "İstanbul'a il dışından gelen suların yüzde 65'i yabancı firmalara ait. Onlar da tarifelere uymuyorlar. Gereğe ne, bilmiyoruz." değerlendirmesinde bulundu. Damacanadaki yüzde 100 civarındaki artış anlamadığını belirten Ahmet Turan Akkaya, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Geçen yıldan bu yana akaryakıt bu kadar artmadı. Başka nakliyeyle etkileyen ne var bilmiyoruz. Bir anlamda yabancılar tarifiye belirlemiş oluyorlar. Onlar ne isterse o oluyor. 22 su firması yabancıların. Pazarın önemli bölümünü ellerinde tutuyorlar. Ekmek ve su fiyatları önemlidir. İnsanın en fazla ihtiyaç duyduğu ürünlerdir. Konuyu Ticaret Bakanımız Ömer Bolat'a ilettik. Konunun üzerine gidiyorlar, araştırıyorlar. Bu konuda Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan ile görüşeceğiz. Bununla ilgili bir tarife mi belirlenir tavan fiyat mı uygulanır bilmiyoruz ama bu böyle gitmez."

5 ARALIK 2024 PERŞEMBE

İstiklal

YIL: 51 SAYI: 18317

İSTİKLAL MEDYA YAYINCILIK A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: Seçkin ŞENGÜR

Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Arif ÇAKMAK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ömür VAROL Görsel Yönetmen: Mustafa BODUR

Haber Müdürü: Elif ŞİPKA

Muhabir: Ali BALTACI Serkan ÖZTÜRK Mehmet KIZMAZ Sayfa Sekreteri: İlker Remzi KOÇ İslam ÖZKAN Gülay ADIGÜZEL

Yazar: Cihan SARAÇ

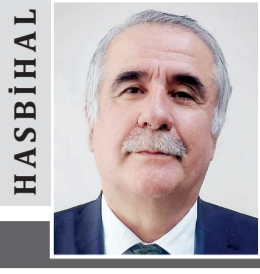
ADRES: Şenlikköy Mah. Mahirler Sok. No:43 Diyar Villa K:4 D:7 Bakırköy/İstanbul

TEL: 0212 574 06 04 facebook.com/istiklalturkiye twitter.com/@gazetistiklal

BAŞKİ: Adakoğlu Basılı Tesisleri SAN. TIC. LTD. ŞTİ. İ.O.S.B. Süleyman Demirel Bulvarı Heskop San. Sit. 51 Blok No:1 BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL

Dağıtım: TURKUVAZ DAĞITIM A.Ş. Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın

Sözleşmesiz yazar, muhabir ve temsilcilere ödeme yapılmaz.

İSTİKLAL MARŞIMIZDAKI İZMİHLAL'I BİLMİYEN BİR NESİL

AHMET SANDAL

LİSE yıllarında bir gün Edebiyat derslerimize giren Hocamız Yılgör Atçı (yaşıyorsa Allah selamet versin, vefat etmişse Allah rahmet eylesin) İstiklal Marşımızın 10 kıtasını ezbere okuyabilecek bir öğrenci var mı diye sınıftaki öğrencilere sormuş ve 40-50 kişilik sınıfta yalnızca bir kişi parmak kaldırıp "evet" demişti. O öğrenci var mı satırların yazarı benzeniz'dim. **Tahtaya çıkıp Hocamızın ve o sınıfta bulunan tüm öğrenci arkadaşlarımızın huzurunda İstiklal Marşımızı baştan sona ezbere okumuştum, el-hamdülillah.**

Tabi bu yazıda esas buna dikkat çekmek ve okulumuzun lise son sınıfındaki bu anımı hatırlatmak için bu yazıyı yazmadım.

Bu yazıda asıl olarak başka bir hususa dikkat çekeceğim, inşallah.

O dikkat çekeceğim husus, **İstiklal Marşımızın manasını dahi öğretmeden öğrenci mezun ediyoruz liselerde.** Buna dikkat çekmek istiyorum.

Elimde bir yetki olsa, ya da Milli Eğitim ya da Kültür Bakanı olsam, "**İselerden mezun olacak tüm gençlerimize İstiklal Marşımızın muhtevasında geçen tüm Osmanlıca kelimelerin manasını mutlaka öğretmeyi, hatta öğretmeden öte idrak ettirmeyi mutlaka sağladım.**" O da olur, inşallah.

Biz de bir gün Bakan oluruz, kismetse.

Neyse bu günler geçer, o günler gelir. Nасыp günü geldiğinde tecelli eder.

Yazılmış ve ezelden belirlenmiş bir ömrü yaşıyoruz. Buna hayat diyoruz. Herkes kaderinde yazılmış ve ezelden belirlenmiş olanı yaşıyor ve tecellisini

sağlıyor.

Şimdi bu yazıda nereden "**kader, ezel ve tecelli**" mevzularına girdim? Bilmiyorum.

Neyse esas mevzuya gelelim. Bu Ülkede İstiklal Marşımızın son kıtasında geçen "izmihlal"ın anlamını bilmeden halen mezun olacak ve geçmiş yıllarda mezun olmuş milyonlarca öğrenci var.

Şimdi şu soruyu sorabilirsiniz? Ortaokul ve liselerde öğrencilerimize Osmanlıca öğretmek zorunda mıyız? Bu soruya cevap vermedem, şunu hassaten belirtmek istiyorum.

Okullarda öğrencilerimize en azından İstiklal Marşımızın 10 kıtasında geçen Osmanlıca kelimeleri öğretelim. Öğretmekten öte idrak ettirelim.

Ben öğrencilerimize bir şeyi öğretmekten öte idrak ettirilmesini fikrini savunan bir Yazar kardeşinizim.

Birçok yerde anlattım ve öğrencilerimize yönelik söyleşilerimde ifade ettim.

Veri, bilgi, öğrenmek ve idrak etmek şeklinde dört aşamalı ilim-irfan sürecinin üçüncü aşamasında yani öğrenme aşamasında bırakıyoruz öğrencilerimizi. Bunun adı ilim'dir. İdrak ettiğimizde bunun adı İrfan'dır. İlim insanların kafalarına bilgi depolamak, irfan ise kafalardaki bilgiyi idrak etmek ve insanın "**kendisini bilmesini**" sağlamaktır. Kendisini bilen, Allah'ı bilir.

Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed aleyhisselatu Vesselam'ın bunu beyan eden şu Hadis-i Şerif'ini hatırlamanın tam sırasıdır: "**Men arefe nefsehü fekad arefe rabbühü: Kendini (nefsini) bilen, Allah'ı bilir.**" Zümer Suresi 9. ayette ge-

çen "**hiç bilenler ile bilmeyenler bir olur mu**" beyanında da dikkat çekilen de işte budur.

"Allah'ı bilen ile, Allah'ı bilmeyen bir olmaz. Allah'ı bilmenin yolu kendini bilmekten geçer."

Biz okullarda öğrencilerimize "**kendini bilmeleri için bir eğitim müfredatı uygulamak zorundayız.**" Bunu uygulamak demek ilimden irfanı yani öğretimde eğitime geçmek demektir. Öğretim öğrencilerimizin kafasına bilgi doldurmaktır. Eğitim ise öğrencilerimizi irfan sahibi yapmaktır. **Milli Eğitim sistemimiz maalesef Milli Öğretim sistemidir. Öğretiyor da "idrak ettirmeyi ihmal ediyor."**

Evet, şimdi gelelim bu yazıdaki asıl konumuza.

İstiklal Marşımızda geçen "izmihlal"ı bilmeyen bir nesil meselesine gelelim şimdi?

Bu mesele nereden gündeme geldi?

Bunu da belirtelim önce.

1 Aralık 2024 günü Kahramanmaraş Kitap Fuarında bir yazar olarak görev almanın yanında bir de aynı gün saat 13:00'te söyleşi tarzı bir sunum ile görevlendirildim.

Söyleşi konusu "**İnsan, Kitap ve Toplum**" üzerindeydi. (İnşallah bu söyleşilerim 81 vilayette gerçekleştirilecektir)

Sunum sırasında "**internet, cep telefonu, sanal oyunlar, TV dizileri ve benzeri gerçekler insanlarımızın vaktinin bir çoğunu işgal ederken insanlarımız nasıl kitap okumaya fırsat bulsunlar**" diye sordum ve söyleşilendim. Ayrıca "**eski hal, muhal. Ya yeni hal, ya izmihlal**" diye söyleşiyi dinleyenlere Osmanlıca bir deyim ile de selendim.

Ve esasta "eski hali geri getirmemiz mümkün değil, yeni hale uygun çözümler bulalım" demek istedim. Yani "internet, cep telefonu, sanal oyunlar, TV dizileri" ortamında kitap okumak noktasında çözümler üretelim diye selendim.

O sesleniş sırasında o anda salonunda "70 yaşında da kişi vardı, 7 yaşında

da kişi vardı." Yani bu eğitim sisteminde liseden, hatta üniversiteden mezun birçok kişi o anda şahsımın söyleşisini dinlemekteydi.

Birden söyle sordum: "İzmihlal nedir? Manasını bilen var mı?"

Hatta sorumun cevabını bilecek dinleyicime "bir kitabımı hediye edeceğim" diyerek de sorumun cevabını almak için teşvik de düşündüm.

Buna rağmen gün o salonda bulunan hiçbir kimse izmihlal'in manasını bilmiyordu. O gün o söyleşide şahsımın dinleyenlerin birçoğu lise ve üniversite mezunuydu, maalesef.

Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerine selleyeniyorum şimdiki.

"Bir Ülkemizin İstiklal Marşında beyan edilen kelimelerin manasını dahi öğretmeden ve o Marşın muhtevası idrak edilmeden okullarında, liselerinden geçiren mezun edildiği bir eğitim/öğretim sisteminde hayır gelir mi?"

Sorumu cevap alacağımı hiç düşünmüyorum. Soruma cevap vermemi mühim de değil. **Liseden mezun olacak her gencimize İstiklal Marşımızın okatısında geçen kelime ve kavramları idrak ettirsin yeter.**

Bu temennimden sonra aşağıda, önce İstiklal Marşımızın son kıtasını, sonra ilk iki kıtasını okumanız için sunuyorum.

"Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal;
Olsun artık dökülen kanlarımız hepsi helal!
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkadır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkadır, Hak'ka tapan milletimin istiklal!"
Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.
Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül! ne bu şiddet bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal,
Hakkadır, Hak'ka tapan milletimin istiklal!
(Bu vesileyle, İstiklal Marşımızın yazarı Üstadımız Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum)

İran, Türkiye ve Rusya Doha'da görüşecek

İran Dışişleri Bakanı Arakçı, İran, Rusya ve Türkiye arasında Astana sürecinin devam ettirilmesi gerektiğini belirterek, "Doha'da 7-8 Aralık'ta İran, Türkiye ve Rusya arasında Dışişleri Bakanları düzeyinde Astana Zirvesi'ni gerçekleştireceğiz" dedi

İRAN Dışişleri Bakanı Abbas Arakçı, Şam ve Ankara'ya gerçekleştirdiği ziyaretlerin ardından açıklamalarda bulundu. İran, Rusya ve Türkiye arasında Astana sürecinin devam ettirilmesi gerektiğini belirten Arakçı, "Doha'da 7-8 Aralık'ta İran, Türkiye ve Rusya arasında Dışişleri Bakanları düzeyinde Astana Zirvesini gerçekleştireceğiz" diye konuştu. Suriye'deki son gelişmelerin ele alınmasının ardından konuşan Arakçı, "Suriye ziyaretimde Halep'e yönelik terör saldırıları başta olmak üzere son gelişmeleri detaylı bir şekilde ele aldık. Devlet Başkanımız Esad'a, Suriye ordusu ve devletine yönelik Tahran'ın kararlı ve kesin destek mesajını ilettim. Suriye devleti Saddam döneminde yaşanan Irak Savaşı'nda nasıl yanimızda olduysa, bugün biz de Suriye devletinin yanında olacağız" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye ziyaretine değinen İranlı Bakan Arakçı, bölgesel konularda Türkiye ile her zaman yakın iş birliği ve temas içerisinde olduklarını belirterek, "Bölgesel konularda farklılıklarımız kadar ortak noktalarımız da oldukça fazla. Türkiye ile Suriye'nin terör örgütleri için bir üs haline gelmemesi konusunda aynı fikirdemiz. Ayrıca Suriye'nin yeniden bir iç savaşın eşiğine sürüklenmemesi için görüşmeler gerçekleştirdik. Bu temasları sürdürme ve iş birliğimizi devam ettirme kararı aldık. Bu çerçevede Astana sürecini de ilerletme konusunda mutabık kaldık" açıklamasını yaptı.

ESAD İLE GÖRÜŞMÜŞTÜ

İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçı, Halep'in rejim muhaliflerinin kontrolüne geçmesinin ardından 1 Aralık'ta Şam'a giderek Suriye hükümetine destek mesajını iletti. Ziyarette, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve istikrarının korunmasına yönelik İran'ın kararlı desteği vurgulanmıştı. Arakçı, 2 Aralık'ta

gerçekleştirdiği Ankara ziyareti sırasında ise Suriye krizinin tek çözüm yolunun Astana süreci olduğunu belirterek görüşmelerin yeniden canlandırılması gerektiğini ifade etmişti. Suriye krizine çözüm bulmak amacıyla Türkiye, İran ve Rusya'nın garantörlüğünde 2017 yı-

linda başlatılan Astana sürecinin ilk toplantısı 23 Ocak 2017'de gerçekleştirildi. Astana formatındaki 22. görüşme ise 11-12 Kasım'da yapılmıştı. Rusya, Türkiye ve İran'ın 23. tur Astana görüşmelerinin ise 2025 yılının ilk yarısında yapılmasının planlandığı açıklanmıştı.

Güney Kıbrıs'a İsrail yapımı savunma kalkını

GÜNEY Kıbrıs Rum Cumhuriyeti, İsrail ile geliştirdiği yakın ilişkilerin bir sonucu olarak, adanın savunması konusunda kritik bir adım attı. Sigma televizyonunun güvenilir kaynaklara dayandığı habere göre, bu savunma sisteminin ilk bölümü adaya ulaştı ve Rum Milli Muhafız Ordusu tarafından operasyona hazır hale getirildi. Habere ayrıca, siparişin kalan kısımlarının önümüzdeki süreçte adaya teslim edilmesinin planlandığı vurgulandı. Güney Kıbrıs'a konuşlandırılan yeni hava savunma sistemi, Yunanistan'ın benzer bir sistemi kendi savunma mimarisine entegre etme planlarıyla uyumlu bir adım ola-

rak değerlendiriliyor. Yunanistan'ın, İsrail ile iş birliği içinde kendi "Demir Kubbe" sistemini geliştirdiği ve üretim çalışmalarının sürdüğü belirtiliyor.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias, bu hava savunma sisteminin yaklaşık 2.5 ila 3 yıl içinde tamamlanmasının planlandığını ifade etmiş ve bu sistemin Güney Kıbrıs, Girit ve Ege Denizi'ni kapsayan entegre bir hava savunma şemsiyesi oluşturacağını açıklamıştı. Dendias, Yunanistan Parlamentosu'nda yaptığı bir sunum sırasında, bir milletvekilinin "Bu kapsam Güney Kıbrıs'da içeriyor mu?" sorusuna olumlu yanıt vermiş ve bu konuda Güney Kıbrıs hükümetiyle yakın iş birliği içinde olduklarını vurgulamıştı.

NATO'YA OLASI KATILIM

Gazete Duvar'ın muhabiri Nikolaos Stelya'nın haberine göre Güney Kıbrıs Cumhuriyeti'nin önümüzdeki dönemde 6 adet Fransız yapımı Airbus H145M saldırı helikopterini adaya konuşlandırması bekleniyor. Bu helikopterlerin, Güney Kıbrıs'ın Sırbistan'a devrettiği 11 adet Rus yapımı Mi-35 helikopterinin yerini alacağı ifade ediliyor. Hristodoulidis hükümetinin Güney Kıbrıs'ta attığı son adımın, kritik bir dönemde gündeme geldiği vurgulanıyor. Son haftalarda,

Güney Kıbrıs'ın NATO'ya olası katılımı hem ada içinde hem de uluslararası arenada yoğun tartışmalara yol açmış durumda. Rum yönetimi, artan güvenlik kaygıları ve Türkiye ile yaşanan gerilimler nedeniyle NATO üyelğine olumlu yaklaşıyor. Hristodoulidis, NATO ile daha yakın iş birliği yapılması gerektiğini savunuyor. Ancak, Güney Kıbrıs'ın bölümlü statüsü ve Türkiye'nin veto hakkı, bu hedefin önündeki en büyük engeller olarak öne çıkıyor. Türkiye, adadaki Türk topluluğunun güvenliğini ve Doğu Akdeniz'deki çıkarlarının korunması için Güney Kıbrıs sorununun çözümünü öncelikli bir şart olarak görüyor.

Hama'da yoğun çatışma

Suriye'de, Halep'in büyük bölümünde ve İdlib'in tamamında kontrolü ele geçiren silahlı grupların Hama'da ilerleyişi devam ediyor. Suriye ordusununsa karşı saldırıya hazırlandığı belirtildi. Hama'nın kırsal kesimlerinde yoğun çatışmalar yaşandığı aktarıldı

SURİYE'DE Heyet Tahrir Eş-Şam'ın (HTŞ) başını çektiği muhalif güçlerin, Beşar Esad güçlerine karşı Halep'e 28 Kasım'da başlattığı saldırılar devam ediyor. Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'ne göre Hama'nın kuzeyindeki kırsal kesimlerde yoğun çatışmalar yaşandı. Rejim karşıtı güçler altı yerleşimde daha hakimiyet sağladı. Suriye ve Rusya hava kuvvetleri bölgeye onlarca hava saldırısı düzenlendi. Suriye Resmi Haber Ajansı, Suriye ordusunun Hama'da karşı saldırıya hazırlandığını duyurdu. Bunun için Hama kırsalında savunma hatlarının güçlendirildiği belirtildi.

Çatışma hattının Hama kent merkezinin dış mahallelerine 6 kilometre uzaklıkta yer aldığı açıklandı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Katar basınına yaptığı açıklamada Tahran'ın Şam'ın talebi halinde Suriye'ye asker göndermeyi düşünmediğini söyledi. Arakçi, Suriye krizini görüşmek üzere Rusya'yı ziyaret etmeyi planladığı da belirtti ancak ziyaret için kesin bir tarih belirtmedi.

DEYRİZOR'DA ÇATIŞMALAR

Suriye'nin kuzeyinde de hareketlilik var. Ana omurgasını terör örgütü YPG'nin oluşturduğu ABD destekli Suriye

Demokratik Güçleri (SDG), Deyrizor ilinin Fırat'ın doğusunda kalan topraklarındaki 7 köyden rejimi güçleri ve İran destekli grupları çıkarmak için saldırı başlattı. PKK/YPG'li teröristler, yan yana bulunan köylere üç yönden saldırı başlatırken, çatışmalar sürüyor. Deyrizor kent merkezinden başlayarak Suriye-Irak sınırına yakın El-Bukemal ilçesine kadar olan bölgede, İran destekli grupların yoğun şekilde varlık gösterdiği biliniyor. Heyet Tahrir Eş-Şam'ın başını çektiği rejim karşıtı silahlı gruplar, 30 Kasım'da Halep kentinin büyük bölümünü ele geçirmişti. Muhafifler, 30 Kasım'da Han Şeyhun ilçesini alarak tüm İdlib genelinde hakimiyet sağladı.

Suriye Milli Ordusu (SMO) birlikleri, Türkiye sınırına 18 kilometre uzaklıktaki Tel Rifat'ta kontrolü sağladı. Tel Rifat, 8 yıldır terör örgütü PKK'nın Suriye kolu YPG'nin elindeydi.

ŞAMA İSRAİL'DEN SALDIRI

İsrail'in dün Şam Havalimanı yolunda bir araca saldırı düzenlediğini duyuruldu. Şam'da Hizbullah'ın yanı sıra İran destekli grupların yoğun varlık gösterdiği biliniyor. Suriye konusunda diplomasi alanında da hareketlilik sürüyor.

İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Astana süreci toplantısının dışişleri bakanları düzeyinde 7-8 Aralık tarihinde Doha'da yapılabileceğini söyledi. İran Dışişleri Bakanlığı sözcüsü İsmail Bekayi, Türkiye'nin Astana sürecinde kilit role sahip olduğunu, Suriye'deki gerilimin azaltılması konusunda faydalı ve yapıcı bir rol oynadığını belirtti. Katar Dışişleri Bakanlığı sözcüsüyse Suriye'deki çatışmaları sona erdirmek için Türkiye ve diğer bölge mütefikleriyle

ortaklaşa çalıştıklarını söyledi.

TEL RIFAT'A DÖNÜŞ BAŞLADI

Tel Rifat sahasını PKK/YPG'den kurtaran SMO, ilçe merkezindeki tünel ve uzaklamalara karşı tedbirler alarak, sivilin güvenli dönüşünü sağlamaya çalışıyor. Yıllar önce yerinden edilen Tel Rifatlılar ilçeye dönmeye başladı. Birleşmiş Milletler, Suriye'deki çatışmalar nedeniyle birkaç günde 50 bin kişinin evlerini terk etmek zorunda kaldığını açıkladı.

DARLIK BARAJI TERFİ MERKEZİNE MERDİVEN İMALATI VE MONTAJI İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ (İSKİ) GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Darlık Barajı Terfi Merkezine Merdiven İmalatı ve Montajı mal alımı 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile ihale edilecek olup, teklifler sadece elektronik ortamda EKAP üzerinden alınacaktır. İhaleye ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıda yer almaktadır:

- İKN : 2024/1620949
- 1-İdarenin a) Adı : İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ (İSKİ) GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- b) Adresi : Güzeltepe Mahallesi Osmanpaşa Caddesi No:7 34060 Eyüpsultan/İSTANBUL
- c) Telefon ve faks numarası : 0212 301 11 19 - 0212 321 77 19
- ç) İhale dokümanının görülebileceği ve e-imza kullanılarak indirilebileceği internet sayfası : https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/
- 2-İhale konusu mal alımın a) Adı : Darlık Barajı Terfi Merkezine Merdiven İmalatı ve Montajı
- b) Niteliği, türü ve miktarı : 2 Kalemden Oluşan Darlık Barajı Terfi Merkezine Merdiven İmalatı ve Montajı (Mal Alımı) Ayrıntılı bilgiye EKAP'ta yer alan ihale dokümanı içinde bulunan idari şartnameden ulaşılabilir.
- c) Yapılacağı/teslim edileceği yer : Elektrik, Makine ve Malzeme İkmal Dairesi Başkanlığına Bağlı Darlık Terfi Merkezi Şile/İSTANBUL
- ç) Süresi/teslim tarihi : -İşin süresi işe başlama tarihinden itibaren 240 (ikiyüzkırk) takvim günüdür. Alım konusu malın, işe başlama tarihinden itibaren montajları yapılarak ilgili testlerin tamamlanmasının ardından sorunsuz şekilde çalışır vaziyette İdareye teslim edilecektir. -Bu işte kısmi kabul yapılacaktır. -Birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her bir kalem kısmi kabulüne esas bir kısım sayılacaktır. -Son teslim tarihinin tatil gününe rastlaması halinde iş bu süre takip eden ilk iş günü mesai bitimidir. -Sözleşmenin imzalandığı tarih işe başlama tarihidir.
- d) İşe başlama tarihi 3-İhalenin a) İhale (son teklif verme) tarih ve saati : 16.12.2024 - 11:30
- b) İhale komisyonunun toplantı yeri (e-tekliflerin açılacağı adres) : İSKİ Genel Müdürlüğü Güzeltepe Mah. Osmanpaşa Cad. No:7 A Blok Üst Zemin Kat 07 Nolu Oda 34060 Eyüpsultan/İSTANBUL
4. İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler ile yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler:
- 4.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.
- 4.1.2. Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren bilgiler;
- 4.1.2.1. Tüzel kişilerde; isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgileri idarece EKAP'tan alınır.
- 4.1.3. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen teklif mektubu.
- 4.1.4. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen geçici teminat bilgileri.
- 4.1.5 İhale konusunun tamamını veya bir kısmını alt yüklenicilere yaptırılamaz.
- 4.2. Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşıması gereken kriterler: İdare tarafından ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin kriter belirlenmemiştir.
- 4.3. Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşıması gereken kriterler: İdare tarafından mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin kriter belirlenmemiştir.
5. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifi sadece fiyat esasına göre belirlenecektir.
6. İhale yerli ve yabancı tüm isteklilere açıktır.
7. İhale dokümanı EKAP üzerinden bedelsiz olarak görülebilir. Ancak, ihaleye teklif verecek olanların, e-imza kullanarak EKAP üzerinden ihale dokümanını indirmeleri zorunludur.
8. Teklifler, EKAP üzerinden elektronik ortamda hazırlandıktan sonra, e-imza ile imzalanarak, teklife ilişkin e-anahtar ile birlikte ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilecektir.
9. İstekliler tekliflerini, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden teklif birim fiyat şeklinde vereceklerdir. İhale sonucunda, üzerine ihale yapılan istekli ile birim fiyat sözleşme imzalanacaktır.
10. Bu ihalede, işin tamamı için teklif verilecektir.
11. İstekliler teklif ettikleri bedelin %3'ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici teminat vereceklerdir.
12. Bu ihalede elektronik eksiltme yapılacaktır.
13. Verilen tekliflerin geçerlilik süresi, ihale tarihinden itibaren 180 (YüzSeksen) takvim gündür.
- 14.Konsorsiyum olarak ihaleye teklif verilemez.
15. Diğer hususlar:
- Teklif fiyatı ihale komisyonu tarafından aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir.

Enflasyon düşüyor Ama Mutfağın Yangını Sürüyor

ULAŞ İKE

KASIM ayı enflasyon verileri açıklandı. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), bir önceki aya göre 0,64 puan azalarak aylık bazda %2,24 olarak gerçekleşti. İlk bakışta bu düşüş kulağa hoş gelse de aslında bütçemize olan etkisi hafife alınacak gibi değil. Bu veriyi basit bir şekilde açıklamak gerekirse, geçen ay cebinizde olan 100 TL'nin 2,24 TL'si görünmez bir el tarafından alındı.

Pazara veya markete gittiğinizde bu kaybın daha da ağır olduğunu fark ediyorsunuz. Gıda enflasyonu, geçen aya kıyasla %5,10 gibi ciddi bir oranda artmış durumda. Yani, cebinizdeki 100 TL'nin tam 5,10 TL'si yine o görünmez el tarafından alınmış. Bu, en temel ihtiyaçlarımız olan gıda ürünlerinde fiyatların TÜFE'den çok yükseldiği anlamına geliyor. Buda hissedilen enflasyon ile açıklanan enflasyonun farkının cevabı.

Daha da çarpıcı olanı ise, geçen yıla göre gıda fiyatlarındaki artış oranının tam %48,57'ye ulaşması. Başka bir deyişle, geçen yıl aynı miktarda gıda alışverişini için harcadığınız para bu yıl ne dediyse yarı yarıya artmış durumda. Bu, özellikle sabit gelirli vatandaşlar için ciddi bir sorun oluşturuyor.

Enflasyon verileri genel bir ortalama temsil eder. Dar gelirli vatandaşlar için en büyük problem gıda fiyatlarındaki artış olur. Çünkü gelir düzeyi düştükçe, temel ihtiyaçlara harcanan pay artıyor. Araştırmalara göre, dar gelirli vatandaşların gelirlerinin %28 ile %37'si gıda harcamalarına gidiyor. Bu grupta yaşayanlar için gıda fiyatlarındaki %48'lik artış, sadece cebin değil, aynı zamanda sofranın da küçüldüğünü gösteriyor.

TÜFE'deki aylık bazda düşüş, olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak, bu düşüş trendinin vatandaşın mutfağına yansımadağı aşikâr. Gıda enflasyonu, halkın büyük bir kısmı için halen en büyük sorunlardan biri.

Unutmamak gerekir ki; Enflasyon sadece bir rakam değildir. İnsanın yaşam kalitesini, refahını ve en önemlisi geleceğe dair umutlarını doğrudan etkiler.

Gazze için tarihi anlaşma

İSRAİL, Gazze'de 7 Ekim 2023'ten bu yana ölümcül saldırılar gerçekleştiriyor. İsrail ordusunun karşısında yer alan Hamas ve Fetih hareketleri, Mısır'ın arabuluculuğunda anlaşta. Savaşın ardından Gazze Şeridi'ni yönetmek üzere ortak bir komite kurulmasına karar verildi. Haaretz gazetesi haberine göre Mısır'ın başkanı Kahire'de görüşen heyetler, anlaşma uyarınca insani yardım dağıtımını yönetecek, Gazze'nin sivil yönetimini denetleyecek ve yeniden koordinasyon komitesi kurulacak. Aynı zamanda Gazze ile Mısır arasındaki Rafah Sınır Kapısı'nı da denetleyecek. Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas da idare, maliye, denetim ve hukuk konularında Filistin hükümetine bağlı olacak Toplumsal Destek Komitesi'nin kurulmasını içeren bir kararname yayımlayacak.

KURULACAK KOMİTEDE UZMANLAR YER ALACAK

İsrail saldırıları sonrası Gazze'yi ortak yönetmek için kurulacak söz konusu komitede bağımsız ve alanlarında uzman 10 ila 15 kişinin yer alacağı belirtildi. Mısır Dışişleri Bakanı Bedir Abdulati, dün Hamas ve Fetih hareketleri heyetlerinin görüşmesine dair şu açıklamayı yaptı: "Hamas ve Fetih heyetleri, Gazze'nin Filistin yönetimi kontrolü altında yönetilmesi konusunda ortak bir anlayışa varmak üzere Kahire'de istişarelerde bulunuyorlar. Heyetler, Gazze'deki esirlerin serbest bırakılması, ateşkes sağlanması ve ateşkes sonrası için fikir alışverişinde bulunuyor."

Terör örgütü PKK/YPG, Halep'i ABD yapımı zırhlı araçlarla terk ediyor

SURİYE'DE rejim karşıtı güçlerin ilerleyişi sürüyor. Halep kent merkezinin ele geçirilmesiyle kuşatma altında kalan PKK/YPG unsurları bölgeyi terk ediyor. Bölgeden gelen görüntülerde, PKK/YPG'li teröristlerin tahliye sırasında ABD yapımı zırhlı araçları kullandıkları görüldü. Paylaşımı yapanlardan alınan Şeyh Maksud Mahallesi'ni teslim

ederek çekilmeyi kabul etti ve Rakka ilinde PKK/YPG'nin işgali altındaki bölgelere gittiği belirtildi. ABD'nin, görüntülerdeki zırhlı araçları DAES ile mücadele gerekçesiyle PKK/YPG'ye çok sayıda askeri teçhizat ile birlikte teslim ettiği biliniyor. Türkiye'nin tepkileri karşısında ise ABD yönetimi, DAES ile mücadelenin son bulmasıyla bu silahların ve araçların geri alınacağını savunmuştu.

Güney Kore'de kaos

Dünyanın en büyük ekonomik güçlerinden Güney Kore'de tam bir kaos hakim. Cumhurbaşkanı Yoon Suk-yeol, sıkıyönetim ilan etti. Muhalefeti hükümeti felce uğratmakla suçlayan Yeol, sıkıyönetim ilan edilmesinin amacının Kuzey Koreli unsurları devletin içerisinden temizlemek olduğunu belirtti.

GÜNEY Kore'de tam bir kaos hakim. Güney Kore Cumhurbaşkanı Yoon Suk-yeol, sıkıyönetim ilan etti. Güney Koreli lider, sıkıyönetim kararının Kuzey Kore yanlısı unsurları devletin içerisinden temizlemek amacıyla alındığını açıkladı. Yoon, 300 üyeli parlamentoda çoğunluğu elinde bulunduran muhalefeti, "rejimi de-virmeye çalışan devlet karşıtı güçler" olarak nitelendirdi. Sıkıyönetim kararının kaçınılmaz olduğunu belirten Yoon, ülkeyi özgür ve demokratik bir şekilde yeniden inşa edeceklerini söyledi.

Güney Kore ordusu da, parlamento ve siyasi partilerin faaliyetlerinin yasaklandığını açıkladı. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Park An-su sıkıyönetim komutanı olarak atandı. Ordunun parlamento binasına girmeye çalıştığı belirtiliyor. Ülkenin ana muhalefetteki Demokrat partisi kararın ardından milletvekillerini parlamentoya çağırıldı.

DP lideri Lee, sıkıyönetim kararını "anayasaya aykırı ve halka karşı bir hareket" olarak nitelendirerek, "Devlet Başkanı Yoon, se-bepsiz yere sıkıyönetim ilan etti. Tanklar, zırhlı araçlar, silahlı ve kılıçlı askerler yakında ülkeyi kontrol edecek." ifadesini kullandı.

MECLİSE GİRİŞ YASAK

Yoon Suk Yeol'un sıkıyönetim ilan etmesinin ardından Ulusal Meclis yerleşkesine erişim, korumalar ve polis tarafından engellendi. Yerel saatte 23.30 itibarıyla Ulusal Meclis kapılarında nöbet tutan korumalar ve polis memurları, sadece milletvekillerinin,

parlamento personelinin ve akredite muhabirlerin kimlik kontrolünden sonra girişine izin verdi. Yoon'un sıkıyönetim ilanının ardından Meclis önünde toplanan onlarca vatandaş ile polis arasında arbede yaşandığı belirtildi.

PARLAMENTOYA TAKILDI

Güney Kore Parlamentosu, sıkıyönetim kararını oylamak üzere oturuma başladı. Parlamento, yapılan oylamayla sıkıyönetim kararının geçersiz olduğunu kabul etti. Güney Kore Ulusal Meclisi'nin aldığı sıkıyönetimi kaldırma kararı, yerel saat ile 04.30 dolaylarında kabine tarafından onaylandı. Böylece Yoon'un ilan ettiği sürpriz sıkıyönetim yaklaşık 6 saat içinde sona ermiş oldu. Güney Kore Cumhurbaşkanı Yoon Suk-yeol, ordunun geri çekildiğini ve sıkıyönetim kararının kaldırılacağını açıkladı.

"İSTİFA ETMELİDİR"

Muhalefetteki DP'den yapılan açıklamada ise, Yoon'un sıkıyönetim ilan etmesine sert tepki gösterdikleri, "Derhal istifa etmemesi halinde Yoon hakkında azil işlemlerinin başlatılacağı" kaydedildi. "Başkan Yoon'un Anayasa'yı yok etme ve demokrasiyi ayaklar altına alma suçuna seyirci kalmayacağız" denilen açıklamada, "Başkan Yoon derhal gönüllü olarak istifa etmelidir" çağrısında bulunuldu. Devlet medyasına göre altı muhalefet partisi, Güney Kore Cumhurbaşkanı Yoon Suk Yeol'un azil tasarrifini parlamentoya sunacak. Azil oylaması cuma ya da cumartesi günü yapılması bekleniyor.

Bedensel engelliler, "Hareketin Ritmi" gösterisiyle hayat hikayelerini sahneye taşıdı

KOCAELİ'DE hayata geçirilen "Hareketin Ritmi Tekerlekli Sandalye Dans" projesi, tekerlekli sandalye kullanan bedensel engellileri dans ve tiyatroyla buluşturdu.

Kocaeli Spastik Çocuklar Derneği öncülüğünde, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İçişleri Bakanlığı Sivil Toplum İlişkileri Genel Müdürlüğü'nün destekleriyle kurulan dans grubu, ilk temsilini 1 Aralık Pazar günü gerçekleştirdi.

Tiyatro ve dansın birleştirdiği 1 saat 20 dakika süren gösteride, tekerlekli sandalye kullanan 6 bedensel engelli, hayat hikayelerini sahnede dans ve tiyatroyla birleştirerek sergiliyor.

Koreografisi, katılımcıların kişisel hikayelerinden esinlenilerek hazırlanan gösteride her hareket, bir bireyin hayatındaki zorlukları, başarıları ve umutlarını yansıtıyor.

Dans grubu, ilerleyen süreçte oyunu farklı şehirlerde de sergilemeyi hedefliyor.

"Önce dansla başladık sonra hayat hikayesine dönüştürdük"

Kocaeli Spastik Çocuklar Derneği Başkanı ve Proje Koordinatörü Nurel Ergüneş, AA muhabirine, dernek olarak kuruldukları günden beri engelleri ortadan kaldırmanın mücadelesini verdiklerini söyledi.

Tekerlekli sandalye dans gösterisini daha önce İzmir'de izlediğini ve oradaki grubu Kocaeli'ye davet ettiğini anlatan Ergüneş, burada yapılan gösterinin çok beğenilmesi üzerine Kocaeli'de de grup kurmaya karar verdiklerini belirtti.

Ergüneş, yaklaşık 6 ay önce projeyi başlattıklarını dile getirerek, "Önce sadece dans olarak başladık fakat sonra iş öyle bir evrildi ki, dans eden arkadaşlarımız arasında çocuğu olan bir çift var. Teatral olarak onların hikayelerini de ortaya koymaya karar verdik" diye konuştu.

Dans grubunda 6 bedensel engellinin yer aldığını söyleyen Ergüneş, şöyle devam etti:

"Hepsi mükemmel. Sanki yıllardır sahnede yer almış gibiler. İlk başta bunu eğlence gibi görüldü fakat sonradan işin sorumluluğunun farkına vardılar. Şu an kendilerini çok daha özgür ve öz güvenli hissediyorlar. Önce dansla başladık fakat sonra hayat hikayesi şekline dönüştürdük. Tekerlekli sandalye dansı yapıyor fakat tiyatral hale getirilmiş şekli ilk kez sergileniyor. Hem gösteriler hem de şiirlerle de destekledik. Oynayan arkadaşlarımızın hayat hikayelerini anlatan şiirler var. Hayat hikayelerini, o şiirlerden bulabilirsiniz."

Ergüneş, engelleri ortadan kaldırmayı ve kimsenin kimseden farkının olmadığını göstermeyi amaçladıklarını kaydetti.

"Dans ve tiyatroyu birleştirerek seyirciye sunuyoruz"

Sahnelenen oyunun yazar ve yönetmeni Esen Bayraktar Erdiç, gerçek bir hayat hikayesini, dans ve tiyatroyu birleştirerek seyircilerle buluşturmayı hedeflediklerini belirtti.

Gösterinin 5 bölümden oluştuğunu bildiren Erdiç, oyunun başında ve sonunda modern dans gösterisi yapıldığına değindi.

Erdiç, modern dansların figürlerini oyunda yer alanların hayat hikayeleriyle örtüşecek şekilde belirlediklerine dikkati çekerek, "Her birinin engelli oluşunu ya da engelli olduktan sonra hayatta hissettiği duyguyu öne çıkarmaya çalıştık. Geceli gündüzlü 5 aylık çalışmanın ürünü." şeklinde konuştu.

Kurgunun tamamen bedensel engelli çift Aylin ve Ahmet Arslan'ın tanışmaları ve evlilikleri üzerine olduğunu aktaran Erdiç, şunları kaydetti:

"Başlangıçta küçük bir kesit olarak Aylin ve Ahmet'in evlilik öncesi hayatlarını canlandırıyoruz. Akabinde aileleriyle yaşadıkları çatışmaları, kendilerine yönelik yargıları kırp bireysel varlıklarını geliştirdikleri dönemi modern dansla canlandırıyoruz. Sonra düğün sahnemiz geliyor. Düğünde de seyircimize çeşitli danslar sunuyoruz. Bunlar vals, salsa. Sonra bizim yöreye dönüyoruz, kasap ve horon oynuyoruz. Aylin ve Ahmet'in kızları Melek'in dansıyla oyun bitiyor."

Hereke halısı dokumacısı Nuray Kıvanç, ipek ilmeklerle "Yaşayan İnsan Hazinesi"nden biri oldu

Kültür ve Turizm Bakanlığınca "Yaşayan İnsan Hazinesi" ödülüne layık görülen, Hereke ipek halı dokumacısı 58 yaşındaki Nuray Kıvanç, 35 yıllık emeğinin karşılığını ödülle almaktan mutluluk duyuyor.

HEREKE'NİN dünyaca ünlü halılarıyla henüz çocuk yaşta tanışan, ilkokulu bitirmesinin ardından 12 yaşında gittiği kursla dokumacılık öğrenen Kıvanç, tutkusu haline gelen Hereke ipek halı dokumasını, evlendikten sonra da sürdürerek ev ekonomisine katkıda bulundu.

Tezgaah başındaki çalışmalarını, saç telinden ince ipek ipe dokunan halıyı 5 senede tamamlamasıyla 2002 yılında taçlandıran Kıvanç, o tarihten sonra ise halı tüccarlarının elinde bulunan yarım kalan halıları tamamlayarak kültürün yaşatılmasına katkı sundu.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca "Yaşayan İnsan Hazinesi" ünvanına layık görülen Kıvanç, ödülünü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı.

Kıvanç, AA muhabirine, ilkokulu bitirdikten sonra eğitim imkanının olmadığını, mahallelerinde açılan kursa giderek Hereke halısı dokumayı öğrendiğini anlattı.

Kursa 7 yıl devam ettiğini, halı dokumayı çok sevdiği için evlendikten sonra da uğraşını evinde sürdürdüğünü anlatan Kıvanç, komşularının çocuklarına ve mahalle arkadaşlarına dokuma öğretirken Hereke halı dokumacılığının yaşatılmasına katkı sağlamaya çalıştığını ifade etti. En özel çalışmasını 5 yıllık emekle tamamladığını, saç telinden ince ipliklerle dokuduğu "otuz ikili halı"nın benzersiz deneyim olduğunu dile getiren Kıvanç, şöyle devam etti:

"Günde 12 saat çalışmayla tamamladım çünkü çürüme ihtimali olduğu için mecbur uzun uzun çalışmam gerekiyordu. Bu şekilde dokundu. Ne kadar uzarsa o kadar kopuyordu. Saç teli kadar ince olduğu

için elime aldığım an her an kopuyordu. O yüzden çabuk bitirmem gerektiği için büyük mücadele sonucu ortaya çıktı. Otuz ikili, gördüğümüz pek çok ipek halıdan dört kat daha ince. Şimdi dönüp baktığımızda, o halıyı nasıl dokuduğuma ben bile şaşırıyorum."

"Emeğin karşılığı olduğunu fark ettiğim için çok mutlu oldum"

"Halıcı bana 'Şu rengi şuraya koy' diyordu, model getiriyordu ama ben o renkleri beğenmediğim için değiştiriyordum. Soluk geliyordu, daha güzel renkleri canlı olarak koyuyordum. Kendi kafama göre. O çiçeklerle sanki konuşur gibi ortaya çıktıkça, baktıkça içim açılıyordu." diyen Kıvanç, dokuduğu halıyı arkadaş gibi görerek işini yaptığını söyledi.

Halı dokumacılığını evlerde kadınlara öğrettiği ve bu sayede aile bütçelerine katkıda bulunabildiklerine değinen Kıvanç, fabrikasyon üretimin artması ve meraklısının azalması nedeniyle satışların düştüğünü, ipek maliyetinden dolayı üretimin yok denecek kadar azaldığını dile getirdi.

Kıvanç, "Bir şey öğrenmek isteyip, evde yapmak isteyen çok ama arkası gelmedikten sonra hacıcalık öldü, ne yapabiliriz ki? En az 15 patrona dokurdum. Daha halım bitmeden öbürü geliyordu. O kadar çok rağbet vardı ama şu an onlarda satış olmadığı için hepsi geride kaldı. Gelip halı vereyim diye kendileri teklif ediyor. Çok güzeldi o zamanki günler. Şu an yok, kendileri de satamıyorlar. Arkası, devamı gelmiyor." diye konuştu.

Kıvanç, doğum günü 24 Kasım'da "Yaşayan İnsan Hazinesi" ödülüyle ilgili Bakanlıktan arandığını belirterek, "Hiç haberim yoktu. Bir sabah telefon çaldı açtım. Davet geldi, Ankara'dan, Bakanlıktan. Çok mutlu oldum ama çok da şaşırımdım. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz başurmuş. Yıllarımı verdiğim, 35 yıllık emeğimin karşılığı. Emeğin karşılığının olduğunu fark ettiğim için çok mutlu oldum." değerlendirmesinde bulundu.

Düzenlenen törende ödülünü ve "Yaşayan İnsan Hazinesi" tanıtım kartını Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elinden aldığı dile getiren Kıvanç, "Çok heyecanlı gittim, sıkıldım ama Cumhurbaşkanı olduğum fark ettiğim için çok mutlu oldum." değerlendirmesinde bulundu.

Ordu'da kas hastası çocuğun yaptığı resimler hastanenin koridorunu süslüyor

ORDU'DA kas hastası 7 yaşındaki Ömür Asaf Çöp, tedavi gördüğü hastanede yaptığı resimlerle moral buluyor.

Kas hastalığı dolayısıyla ayakta durmakta zorlanan çocuk, her yıl bir ay Ünye Devlet Hastanesi'nde fizik tedavi görüyor.

Akkuş Şehit Erol Kırıl İlkokulu birinci sınıf öğrencisi Ömür Asaf'ın tedaviden arka kalan vakitlerinde yaptığı resimler, hastane koridorundaki panoda sergileniyor.

Ömür Asaf Çöp, gazetecilere, resimlerinin sergilenmesinden dolayı mutlu olduğunu belirterek, "Resim yapmayı seviyorum. Bir aydır burada resim yapıyorum. Resimlerim sergilendiğinde çok mutlu oldum." dedi.

Ömür Asaf'ın annesi Sultan Çöp ise oğlunun hastalığı dolayısıyla 18-20 yaşına kadar düzenli olarak fizik tedavi almak zorunda olduğunu anlatarak, "Kasları fizik tedavi ile çalışıyor. Engelinin artmaması için fizik te-

daviye ihtiyacı var. Tedavisinden arka kalan zamanda canı sıkıldığı için kalem kağıt istedi ve hobi olarak resim yapmaya başladı." diye konuştu.

Sultan Çöp, Ömür Asaf'ın yaptığı resimlerin hemşirenin önerisi üzerine koridordaki panoya asılarak sergilenmeye başlandığını dile getirerek, "Resimlerin burada sergilendiğini gördüğünde çok mutlu oldu. Bu Ömür Asaf'a moral oldu." ifadesini kullandı.

Ünye Devlet Hastanesi Başhekimisi Yılmaz Dündar da Ömür Asaf'ın yaptığı çalışmalarını sergilediklerini söyledi.

Hastane olarak bu tür çalışmalara her zaman destek olacaklarını aktaran Dündar, "Ömür Asaf'ı azminden ve özverili çalışmasından dolayı takdir ediyoruz, başarılarının devamını diliyoruz. Resim, müzik ve diğer sanatsal faaliyetler hastalıkların iyileşmesinde ve tedavisinde yardımcı oluyor." dedi.

Bilecik'te özel gereksinimli bireyler hediyelik eşya üretiyor

BİLECİK'TE özel gereksinimli bireylere eğitim verilen Bilecik Özel Eğitim İlkokulu, Ortaokulu ve Meslek Okulu, bünyesindeki atölyelerle öğrencilerine mesleki deneyim kazandırıyor.

Besiktaş Mahallesi'nde 1995'te kurulan, hafif zihinsel engelli ve otizmli çocuklara eğitim verilen kurumda, 77 öğrenci, 56 öğretmen, 2 temizlik personeli, 5 servis rehberi ile memur ve hemşire bulunuyor.

El sanatları ile mobilya ve iç mekan dekorasyon atölyelerinde haftada 15 saat yapılan eğitimlerde öğrenciler, ürettikleri fincan takımları, kalemlik, örgü çanta, anahtarlık, kapı süsleri ve çeşitli dekorasyon ürünleri ile mesleki deneyim, temel beceri ve yararlı alışkanlıklar elde ediyor.

Ayrıca bu ürünler, gelirleri okul aile birliğine bağışlanmak üzere kuruma ait sosyal medya hesabından satışa sunuluyor.

Öğrencilere, mezun olduklarında meslek liselerinde öğrenim gö-

ren akranlarıyla aynı diplomalar veriliyor.

Müdür İbrahim Aydoğar, AA muhabirine, özel gereksinimli bireylerin eğitimi için ellerinden geleni yaptıklarını söyledi.

Kurumlarının ilkokul, ortaokul ve meslek okulundan oluştuğunu anlatan Aydoğar, şöyle konuştu:

"Özel gereksinimli öğrencilerimizin bağımsız yaşama güçlerini artırarak, bireysel yeterlilikleri oranında sorunlarını ortadan kaldırarak ya da en aza indirerek, bireysel gelişimlerini sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerle destekliyoruz. Özel eğitim sürecinin her aşamasına ailelerin aktif katılımlarını sağlayarak toplumsal uyum içinde yaşayan bireyler olabilmeleri için hizmet veriyoruz."

Okullarının 2020-2024 yıllarında engellilere yönelik düzenlenen sportif şampiyonalarda 4 birincilik, 4 ikincilik ve 2 üçüncülük elde ettiğini vurgulayan Aydoğar, öğrencilerinin başarılarını artırmak için çalışmalarını sürdürdüklerini anlattı.

Marquez'in doğduğu Müze Ev, dünyanın dört bir yanından ziyaretçi ağırlıyor

Kolombiyalı Nobel ödüllü yazar Gabriel Garcia Marquez'in doğduğu, her yıl yüzlerce yerli ve yabancı turistin ziyaret ettiği "Müze Ev" özenle korunuyor.

MARQUEZ'İN doğduğu Müze Ev, ülkenin Santa Marta kentine 83 kilometre uzaklıktaki Aracataca kasabasında yer alıyor.

Aracataca, 1982'de Marquez'e Nobel Edebiyat Ödülü'nü getiren "Yüzyıllık Yalnızlık" adlı eserde anlattığı kasaba olarak da biliniyor.

Latin Amerika'da "Gabo" lakabıyla tanınan Marquez, fakir bir ailenin 11 çocuğunun en büyüğü olarak 6 Mart 1927'de Aracataca kasabasında bu evde dünyaya geldi ve nene-si ile dedesi tarafından büyütüldü.

Marquez, 8 yaşına kadar Aracataca'daki bu evde yaşadı. Dedesi, emekli Albay Nicolas Marquez tarafından 1912'de satın alınan bu geniş ev, 20 Temmuz 1925'te çıkan bir yangında tamamen kül oldu. Aile evi daha dayanıklı malzemelerle yeniden inşa etmek zorunda kaldı.

Müze, kasabanın ekonomisine katkı sağlıyor

Talebin yüksek olması nedeniyle her gün açık olan Müze Ev, ücretsiz ziyaret ediliyor fakat rehberlik hizmeti sembolik bir ücret karşılığında veriliyor.

Marquez'in doğduğu kasabaya gelen ziyaretçiler, müzeyi gezdikten sonra çevredeki restoranlara uğruyor ve genellikle hediyelik eşya almadan bölgeden ayrılmıyor.

Kasabayı canlandıran ve bir cazibe merkezine dönüştüren Müze Ev, bölgenin ekonomik kalkınmasına da katkı sağlıyor.

Marquez'in evinin müzeye dönüştürülmesi

Aracataca Belediyesi tarafından 25 Mart 2010'da açılan Müze Ev, Marquez'in yaşam öyküsünü anlattığı son eseri "Anlatmak İçin Yaşamak" a uygun olarak yeniden inşa edildi.

Müze Ev'in hayata geçirilmesi

için önce bir grup uzman seçildi. Bu uzmanlar, Marquez'in anıları ve eserleri üzerine araştırmalar yapmanın yanı sıra yazarın ailesi ve arkadaşlarıyla da görüştü.

Valilik tarafından satın alınan ev, gerekli restorasyon tamamlandıktan sonra kültürel miras olarak kayıtlara geçirildi ve turizme kazandırılmak için müze ev olarak kullanılmasına karar verildi.

Gabo'nun eve dair kitabında değindiği anılar

Gabo, 18 Şubat 1950'de büyükannesi ve büyükbabasının evini satmak için Aracataca'ya giderken annesinin de ona eşlik ettiğini ve bu yürüyüşün belki de hayatının en önemli kararını almasına vesile olduğunu belirtmişti.

Yazar Marquez, "Anlatmak İçin Yaşamak" kitabında yürüyüş anısını şöyle anlatıyor:

"Ne annem ne de ben, sadece iki günlük bu masum yolculuğun benim için bu kadar belirleyici olacağını hayal bile edemedik; öyle ki, en uzun ve en titiz hayat bile onu anlatmayı bitirmeye yetmezdi, şimdi, yetmiş beş yaşını çoktan geçmiş biri olarak biliyorum ki bu, yazar kariyerimde aldığım en önemli karardı. Yani: bütün hayatımda."

Müze Ev'in içi

Dede Nicolas Marquez'in misafirlerini ağırladığı odası, kişisel ofisi, çalışma masası, elektrikli vantilatör, döner sandalye, kitaplık ve sözlük

ilk girişte ziyaretçilerin dikkatini çekiyor. Marquez, ünlü "Yüzyıllık Yalnızlık" kitabında çocukluk anılarının geçtiği bu evde dedesiyle olan ilişkisini anlatırken, çocukluk dünyasındaki hayal gücünü, masumiyeti ve çevresindeki insanların onun yeteneklerini nasıl gördüğünü şöyle ifade ediyor:

"Dedem, gümüş işlediği dükkânın bir duvarını beyaza boyattı ve benim keyifince resim yapabilemem için renkli kalem, ardından da bir suluboya takımı aldı. O ünlü altın balıklarını yaparken ben de çizim yapıyordum. Bir keresinde, torununun ressam olacağını söylediğini duymuştum, ama bu beni şaşırtmamıştı; çünkü ressamların sadece kapıları boyayan kişiler olduklarını sanıyordum."

Müze'ye gelen ziyaretçiler, evin odalarını birbirine bağlayan koridoru, yatak odasını, Gabo'nun teyzesi Francisca Simodosea ile paylaştığı odasını ve kileri gezabiliyor.

Müzedeki yer alan "Altın Balıkların Simgeselliği" Gabo'nun eserlerinde bir metafor olarak çıktığı yani sabır, emek ve hayal gücünü temsil ettiği belirtilir. Ziyaretçiler, evin içini gezdikten sonra arka bahçedeki dev hatıra tahtasında fotoğraf çekiyor ve isteyenler, Gabo'ya olan sevgilerini dile getiriyor.

Müze görevlisi Eiber Eltran, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Marquez'e Nobel Edebiyat Ödülü'nü

getiren "Yüzyıllık Yalnızlık" kitabının bu kasaba ve ev sayesinde ortaya çıktığını belirtti.

Marquez'in kendileri için önemli olduğunu kaydeden Eltran, "Gabo, eğer burada doğmasaydı bu kasabanın varlığından kimsenin haberi olmayacaktı. Kolombiya ve dünyanın çeşitli ülkelerinden her gün onlarca ziyaretçi ağırlıyoruz. Gabo efsanesi bu evde dünyaya geldi ve bizler onun sayesinde tanındık." dedi.

Gabo'nun çocukluk arkadaşı ve yakın komşusu 93 yaşındaki Carlos Garson ise kasabanın Marquez'in yazarlık hayatındaki önemine dikkati çekerek, "Marquez ile ortak bir arkadaşımızın evinde tanışmıştık, henüz 16 yaşındaydım. Gabo, yıllar sonra 2007'de doğduğu evi ve bizi ziyaret etti." ifadesini kullandı.

Ünlü yazar Marquez'in ölümü ve eserleri

Gabo, eserlerinde sadece Kolombiya'yı değil bir Latin Amerika topluluğunun gündelik yaşamına dair bir pencere açıyor. Küçük olayların efsaneye dönüştüğü, toplumsal bağların hikayelerle güçlendirildiği bir dünya kuruyor. Dünya edebiyat tarihine başta "Yüzyıllık Yalnızlık" olmak üzere çok sayıda kült eser bırakan Marquez, "Köler Günlerinde Aşk", "Kırmızı Pazartesi", "Albaya Mektup Yazan Kimse Yok", "Labyrinthteki General", "Aşk ve Öbür Cinler" ile "Bir Kayıp Denizci" gibi unutulmaz eserlere imza attı.

Orta Anadolu'nun gezgin ve aşık abdalı: Muharrem Ertaş

ABDALLIK geleneğinin ve Bozlak türünün önemli isimlerinden Muharrem Ertaş'ın vefatının ardından 40 yıl geçti.

Bin yıllık abdallık geleneğini 20. yüzyıla taşıyan Neşet Ertaş'ın babası ve ustası olan Muharrem Ertaş, zurnacı Kara Ahmet ile Ayşe Hanım'ın beş çocuğundan biri olarak 1913 yılında Kırşehir'in Yağmurlu Büyükkoba köyünde dünyaya geldi.

Müzik hayatına henüz küçük yaşlarda başlayan ve yörenin en önemli ustalarından müziği öğrenerek kendini geliştiren Ertaş, gelenek ve göreneklerini yerine getiren büyük bir halk ozanı olarak anılıyor.

Abdallık geleneğinin inceliklerini Yusuf Usta'dan öğrendi

Ertaş, dayısı Bulduk Usta'dan eserler dinledi, daha sonra Aşık Said'in türkülerıyla tanışmış Yusuf Usta'nın çırağı oldu. Yusuf Usta ile birlikte köylerdeki düğünlere, eğlencelere giderek kendini geliştirip, zamanla tek başına çalıp söylemeye başladı.

Yedi yıl Yusuf Usta'ya geleneğin inceliklerini öğrenen Ertaş, İç Anadolu'nun birçok yerini bağlamasıyla dolaştı.

Muharrem Ertaş, o günleri şöyle anlatmıştı:

"Çalıp söyleme merakım küçük yaşlarda başladı. Bulduk adındaki dayımın çok güzel sesi vardı. Bir köyde türküyü söyledi mi diğer köyde dinlenirdi. Hatta seferberlikte asker kaçırlarını yakalamak için subaylar dayımı yanlarına alıp köy köy dolaşırlarmış. Dayıma türküyü söyletirdi kendileri de pusuya yatarlar ve dayımın sesine dağlardan köye inen kaçırları yakalıyorlardı. Derken Yusuf Usta beni çok severdi, merakımı görünce beni yanına aldı, her gittiği yere götürdü. Düğünlerde, bayramlarda, eğlencelerde yanından ayrılmayarak ustalarından öğrendiğini bana da öğretirdi. 7 yıl onunla çalıştıktan sonra artık tek başıma çalıp söylemeye başladım."

Hatice Hanım'la ilk evliliğini yapan Muharrem Ertaş, eşinin vefatı üzerine Kırşehir'in ardından Çiçekdağı, Yerköy, Keskin ve Kırtilar'da sanatını sürdürdü. Kırtilar'da ikamet ettiği sırada ikinci evliliğini Döne Hanım'la yaptı. Bu evlilikten Necati, Neşet, Ayşe, Nadiye ve Muhterem adında beş çocuğu oldu.

Burada da yaklaşık altı yıl kaldıktan sonra Çiçekdağı ilçesinin İbikli köyüne göç eden Ertaş, ikinci eşi Döne Hanım'ı kaybetti. Ardından üçüncü evliliğini Yozgat'tan Arzu Hanım'la yaptı. Bu evlilikten de Ekrem, Ali, Muhterem ve Cemal olmak üzere dört çocuğu oldu.

Sesi ve sazı Nida Tüfekçi aracılığıyla TRT stüdyosunda kayda alındı

Muharrem Ertaş, radyoyla Nida Tüfekçi'nin İstanbul Radyosu Türk Müziği Şube Müdür Muavinliği döneminde (1964-1971) tanıştı. Tüfekçi ile ilk karşılaşmalarında kendisini, "Ben Kırşehirlili Muharrem, Neşet Ertaş'ın babasıyım." şeklinde tanıtmıştı.

O dönemde 60'lı yaşlarda olan Muharrem Usta'nın sesi ve sazı Nida Tüfekçi aracılığıyla TRT stüdyosunda kayda alındı. Kayda alınan seslendirdiği eserler arasında "Başım da Altın Tacım", "Vay Gülmün Gülmün", "Şu Dağlar Ulu Dağlar", "Evlerinin Özü Marul", "Aydos Bozlağı", "Avşar Bozlağı", "Türkmen Bozlağı (Kırat)", "Abidin Paşa Bozlağı", "Yusuf Paşa Bozlağı", "Ceren Bozlağı" ve "Kaya-başı Bozlağı" yer alıyor.

Şöhretine rağmen hayatı boyunca yoksulluk çeken Ertaş, 3 Aralık 1984'te Kırşehir'de vefat etti.

Muharrem Ertaş'ın dünyadaki en önemli maddi varlığı olan eşiği arkada, kendisi bir taşın üzerine oturmuş elinde bağlaması ve "sözümün emaneti" dediği oğlu Neşet Ertaş'ı çocukluk yıllarında gösteren bir heykeli Kırşehir'de Terme Caddesinin sonunda yer alan kaplıca parkının üst tarafına 6 Eylül 2003'de konuldu.

Ertaş'ın adı ayrıca sağlığında oturduğu Kırşehir Bağbaşı Mahallesi'ndeki bir caddeye de verildi.

İki albümü yayımlandı

TRT Türk halk müziği repertuarına 25 eser kazandıran Ertaş'ın seslendirdiği bu eserlerden 7'si kırık hava, 18'i ise bozlaktır. YouTube'da ise Muharrem Ertaş adına kayıtlı ve erişime açık 42 eser bulunuyor.

Ertaş'dan derlenerek kayıtlara geçen tek halk hikayesi de "Arzu ile Kamber" oldu. 27 Mayıs 1982'de makara teyp vasıtasıyla yapılan kayıt, 2010 yılında 2 VCD ve 1 kitapçık olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayımlandı.

Sanatçının vefatından sonra ayrıca 14 parçalık "Kalktı Göç Eyledi (1998)" ve "Başım da Altın Tacım (2000)" adlı iki albümü yayımlandı.

Muharrem Ertaş, kökü Orta Asya Türk müzik geleneğine dayanan müzikal formun saz ve sözü elektronik ortama aktarılabilen ilk temsilcisi oldu.

Türkiye'de 2023'te kültür harcamaları arttı

TÜRKİYE'DE kültür harcamaları geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 84,7 yükselerek 276 milyar 338 milyon 253 bin lira olarak kayıtlara geçti.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2023 yılına ilişkin kültür ekonomisi ve kültürel istihdam verilerini açıkladı.

Buna göre, kültür harcamaları geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 84,7 artarak 276 milyar 338 milyon 253 bin liraya yükseldi.

Kültür harcamalarının, gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2023'te yüzde 1 olarak gerçekleşti.

Toplam kültür harcamaları içinde genel devlet harcamalarının payı yüzde 64,3 oldu.

Genel devlet harcamaları içindeki kültür harcamaları geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 98,1 artarak 177 milyar 594 milyon 791 bin liraya çıktı. Harcamaların yüzde 67,9'u merkezi devlet bütçesinden gerçekleştirildi. Genel devlet kültür harcamalarında en yüksek payı yüzde 24,4 ile mimarlık alanı aldı.

Hane halklarının geçen yıl gerçekleştirdiği toplam kültür harcamasının dağılımına bakıldığında, veri işlem ekipmanlarının yüzde 22, televizyon ve ekipmanlarının yüzde 21 ve kitaplara ödenen ücretlerin yüzde 15 paya sahip olduğu görüldü.

Stratonikeia'da bulunan iskeletlerde arkeogenetik çalışmalar yapılıyor

MUĞLA'NIN Yatağan ilçesinde "gladyatörler kenti" olarak bilinen Stratonikeia Antik Kenti'ndeki mezarlarda bulunan iskeletler üzerinde arkeogenetik çalışmalar yapılıyor.

Helenistik, Roma, Bizans, Anadolu beylikleri, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde de önemini sürdüren, dünyanın en büyük mermer kentlerinden Stratonikeia'da kazı, restorasyon ve konservasyon çalışmaları yıl boyu devam ediyor.

Kazı çalışmalarının yanı sıra bilim insanları, belirlenen alanlarda proje hazırlayarak antik kent ve eski dönemlere ışık tutacak çalışmalara imza atıyor.

"İlk bilgiler şu an için gerçekten umut verici"

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Aylin Köseler, AA muhabirine, Stratonikeia'da 1,5 yıl süren proje kapsamında arkeogenetik çalışma yürüteceklerini söyledi.

Bölgede eski zaman hastalıkları ile yeni zaman hastalıkları arasındaki yöresel farklılıkları karşılaştırdıklarını belirten Köseler, "Kazılarda bulunan kemik buluntularına DNA izole ederek bu yörede yaşanmış eski hastalıklara dair bilgi elde etme-

ye çalışıyoruz. Elde ettiğimiz ilk bilgiler şu an için gerçekten umut verici." dedi.

Köseler, özellikle kazılarda gün yüzüne çıkan mezarlardaki kemiklerin kendileri için çalışma kaynağı olduğunu kaydederek, şöyle konuştu:

"Projenin yaklaşık 6 ayını tamamladık. Dönemsel buluntular, kazı ekibi tarafından tanımlanıyor. Kronolojik veri hazırlanıyor. Çıkan iskeletlerde belli başlı MTHFR dediğimiz mutasyonları tanımladık. '3-5 örnek olduğu için acaba popülasyon genelinde daha fazla örnek elde ederssek bu mutasyonlara daha fazla rastlar mıyız?' diye çalışmalarımızı bu doğrultuda devam ettiriyoruz. Bu

mutasyonlara, Roma ve Bizans dönemlerine ait iskelet bulgularında da rastladık."

Stratonikeia ve Lagina Antik Kentleri Kazı Başkanı Prof. Dr. Bilal Söğüt ise antik kentte kazı çalışmalarının yanı sıra araştırma ve destekleme projelerinin de yürütüldüğünü ifade etti.

Bunlardan birisinin de Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi ile yürüttükleri çalışmalar olduğunu anlatan Söğüt, "Bu projede kazılarda bulduğumuz hayvan ve insan iskeletleri üzerindeki hastalıklar ve o döneme dair araştırmalar yapılıyor. Şu an alınan sonuçlar açıkçası çok sevindirici." diye konuştu.

Hollandalı teknik adamların Türkiye'de yüzü gülmüyor

Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray'ın büyük umutlarla göreve getirdiği ve altyapılar düşünülerek uzun vadeli sözleşmeler imzaladığı Hollandalı teknik direktörler, Türkiye'de istenilen başarıları ulaşamadı.

FUTBOLCULARIN Ajax, PSV ve Feyenoord'un altyapısından yetişip A takıma yükseldiği ve yüksek bonservis bedelleri karşılığında Avrupa'nın önemli takımlarına transfer olduğu Hollanda'da teknik direktörler de bu sistemin başarılarından faydalanarak Avrupa'nın diğer ülkelerinde başarı kovalasa da özellikle Türkiye'deki deneyimleri istedikleri gibi sonuçlanmıyor.

Süper Lig ekiplerinde 1989'dan bu yana görev alan Hollandalı teknik adamlar Cor van der Hart, Guus Hiddink, Leo Beenhakker, Frank Rijkaard, Jan Olde Riekerink, Dick Advocaat, Phillip Cocu, Patrick Kluijvert ve Giovanni van Bronckhorst beklentileri karşılayamadı.

İlk Hollandalı Cor van der Hart
Cor van der Hart, Türkiye'de görev yapan ilk Hollandalı teknik adam olarak 1989-1990 sezonunda Sarıyer'i çalıştırdı. İstanbul temsilcisinin Süper Lig'in ilk yarısında 5 galibiyet, 6 beraberlik ve 6 yenilgi yaşaması üzerine Van der Hart ile yollar ayrıldı.

Sarıyer'den sonra takım çalıştırmayan Van der Hart, 2006 Aralık'ta 78 yaşında hayatını kaybetti.

En uzun süre görevde kalan Rijkaard
Galatasaray'ın 2009-2010 sezonu başında büyük umutlarla göreve getirdiği Frank Rijkaard, Türkiye'de en uzun süre çalışan Hollandalı teknik direktör oldu.

Sarı-kırmızılı takım, Rijkaard ile anlaşıktan sonra Elano Blumer ve Abdul Kader Keita gibi oyuncuları kadrosuna katmasına rağmen ortaya koyduğu performansla beklentilerin altında kaldı.

Hollandalı çalıştırıcı yönetiminde 2009-2010 sezonunda ligi 3. sırada bitiren Galatasaray, UEFA Avrupa Ligi'ne son 32'de, Türkiye Kupası'na ise çeyrek finalde veda etti. Galatasaray, 2010-2011'e ise istediği başlangıcı yapamadı. Avrupa Ligi'nden play-off turunda elenen sarı-kırmızılılar, Süper Lig'in ilk 8 haftasında yaşanan 4 yenilginin ardından Frank Rijkaard ile yollarını ayırdı.

Sarı-kırmızılı ekip, Rijkaard yönetiminde çıktığı 67 maçta 37 galibiyet, 15 beraberlik ve 15 yenilgi yaşadı. Hollandalı tek-

nik adam, Galatasaray'ın ardından sadece Suudi Arabistan Millî Takımı'nda (2011-2013) görev yaptı.

Riekerink, 2 kupaya rağmen koltuğunu koruyamadı

Hollandalı teknik direktör Jan Olde Riekerink, 2016-2017 yıllarında görev yaptığı Galatasaray'da 2 kez kupa sevinci yaşadı.

Riekerink, 2016 Şubat'ta Galatasaray'da altyapı sorumlusu olarak göreve başladı. Hollandalı çalıştırıcı, 2015-2016'da Mustafa Denizli ile yollarını ayırdı. Ardından sarı-kırmızılı takımın başına geçerken, Galatasaray sezon sonunda Fenerbahçe'yi yenerek Türkiye Kupası'nı müzesine götürdü.

2016-2017 sezonuna da Turkcell Süper Kupa zaferiyle başlayan Galatasaray, ligde 20. haftanın ardından Jan Olde Riekerink ile yollarını ayırdı.

Sarı-kırmızılılar, Riekerink yönetiminde tüm kulvarlarda çıktığı 41 müsabakada 21 galibiyet, 10 beraberlik ve 10 mağlubiyetlik

performans sergiledi.

Van Bronckhorst, 178 gün görevde kalabilirdi

Beşiktaş'ın 2024-2025 sezonu başında göreve getirdiği Hollandalı teknik direktör Giovanni van Bronckhorst, 178 gün görevde kalabilirdi.

Sezona Galatasaray'ı 5-0 yenerek Turkcell Süper Kupa zaferiyle başlayan siyah-beazlılar, son haftalarda sergilenen kötü performansın ardından Van Bronckhorst ile yollarını ayırdı.

Beşiktaş, Hollandalı çalıştırıcı yönetiminde tüm kulvarlarda çıktığı 20 maçın 10'unu kazandı, 4'ünde berabere kaldı, 6'sından yenilgiyle ayrıldı.

Fenerbahçe'nin Cocu tercihi başarı getirmemi

Sarı-lacivertli ekip, 2018 Haziran'da Ali Koç'un kulüp başkanlığına seçilmesinin ardından göreve getirdiği Phillip Cocu yönetiminde tarihinin en kötü sezon başlangıcını yaptı.

Eyüpspor Teknik Direktörü Arda Turan'dan Okan Buruk'a övgü

İKAS Eyüpspor'un teknik direktör Arda Turan, "Galatasaray'ın muhteşem bir hocası var. Galatasaray tarihine altın harflerle ismini yazdırmış rekorlar kırmış bir Galatasaraylı ve onun uzun süreler görevini sürdürmesini çok isterim." dedi.

Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenen Dünya Futbol Zirvesi'nde AA muhabirine konuşan Turan, son 2 sezonda Galatasaray'ı şampiyonluğa taşıyan ve bu sezon da takımını zirvede tutan eski takım arkadaşı Okan Buruk'a övgülerde bulundu.

Sarı-kırmızılı hayalleri hakkında açıklamalarda bulunan Galatasaray'ın eski futbolcusu Turan, "Galatasaray'ın muhteşem bir hocası var. Galatasaray tarihine altın harflerle ismini yazdırmış rekorlar kırmış bir Galatasaraylı ve onun uzun süreler görevini sürdürmesini çok isterim. Kalıyorsa Okan abi 10- 20 sene orada kalsın, Avrupa'da kupa kazansın. Biz sonuna kadar bunu gönülden destekleriz." değerlendirmesinde bulundu.

Ligin 14. haftasında 2-2 berabere kaldıkları Galatasaray maçına değinen Turan, takımda birçok eksik futbolcu olmasına rağmen beraberlikle sahadan ayrıldıklarını belirterek, "Kendimize ait bir savunma sistemimiz var. Hangi oyuncum oynarsa oynasın bu savunma sistemimizin kopacağını düşünmüyorum." dedi.

Vanlı engelli sporcular, milli takıma seçilmek için raket sallıyor

VAN'DA beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesiyle masa tenisine başlayan bedensel engelli Yusuf Meydan ve Yusuf Aktaş, milli formayı giyebilme hedefiyle çalışmalarını sürdürüyor.

Abdulkadir Geylani İmam Hatip Ortaokulu'nda eğitimlerini sürdüren 13 yaşındaki Yusuf Meydan ve Yusuf Aktaş, kendilerini spora kazandıran beden eğitimi öğretmenlerinin gözetiminde antrenman yaparak kendilerini geliştirdi.

Yedinci sınıf öğrencisi Yusuf Meydan, Karabük'te yapılan Masa Tenisi Özel Bireyler Türkiye Şampiyonası'nda birinci olurken, sekizinci sınıf öğrencisi Yusuf Aktaş ise üçüncülük elde etti.

Okulun koridoruna kurulan masada antrenman yapan sporcular, başarılarına yenilerini eklemek ve milli takım forması giyebilmek için Tuşba ilçesinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesindeki Sporcu Fabrikası'nda da haftanın 3 günü çalışıyor.

Yusuf Meydan: "Hedefim Avrupa şampiyonasına gitmek"

Yusuf Meydan, AA muhabirine, geçen yıl başladığı masa tenisine yeni başarılar kazanmayı hedeflediğini söyledi.

Öğretmenlerinin desteğiyle masa tenisine başladığını belirten Meydan, şunları kaydetti: "Masa tenisini seviyorum. Yeni madalyalar kazanmak için hırslıyım. Öğretmenlerimle okulda antrenman yapıyoruz. Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün salonunda da çalışma yapıyorum. Her günüm masa tenisi oynamakla geçiyor. Hedefim önce milli takıma girmek, daha sonra da Avrupa şampiyonasına katılmak. Masa tenisi kulübüne yazıldım. Orada kendimi daha da geliştirmeye çalışıyorum. Ailem ve öğretmenlerimin desteğiyle buralara kadar geldim. Herkese çok teşekkür ediyorum."

Yusuf Aktaş ise 3 yıl önce masa tenisine başladığını anlatarak, "Öğretmenlerimizle haftanın 3 günü antrenman yapıyoruz. Milli takıma girmek, Avrupa'daki şampiyonalara katılarak dereceler elde etmek için sıkı çalışıyoruz. Okuldaki arkadaşlarımız da bizi izleyip örnek alıyorlar." ifadelerini kullandı.

Beden eğitimi öğretmeni Hatip Bulut da iki sporunun da geçen sene yapılan Türkiye Şampiyonası'ndan madalyayla döndüklerini hatırlattı.

Öğrencileriyle gurur duyduğunu anlatan Bulut, şunları kaydetti: "Spora başlayan öğrencilerin bu sayede öz güvenlerinin de arttığını gözlemledik. Diğer öğrenciler tarafından takdir edildiler. Şimdiki hedefimiz iki öğrencimizi Avrupa şampiyonalarına götürmek. Bunu da kulüp vasıtasıyla yapacağız. Öğrencilerimizi kulübe yönlendirdik, orada da antrenman yapıyorlar. Oradaki ortama da adapte oldular. Motivasyonu bir şekilde çalışmalarını sürdürüyorlar. Masa tenisiyle öğrencilerimiz daha fazla sosyalleşiyor, öz güvenleri artıyor."

Dünya şampiyonu para yüzücü Şevin, koleksiyonu için en özel madalyanın peşinde

ÇANAKKALELİ 21 yaşındaki dünya para yüzme şampiyonu Deniz Şevin Şentuna, şu ana kadar kazandığı 165'i altın 194 madalyadan oluşan koleksiyonuna, 2028 Los Angeles Paralimpik Oyunları madalyasını da eklemeyi hedefliyor.

Henüz 9 aylıkken geçirdiği havale sonucu beyin damarlarında meydana gelen daralma nedeniyle gelişim geriliği gözlenen, zihinsel engel, dikkat dağınıklığı ve hiperaktivite tanısı konulan Şentuna, doktorunun yönlendirmesiyle 6 yaşından itibaren antrenör Serap Demirci Elibol ile çalışmaya başladı.

Resmi müsabakalara katılma yaşının geldiği 2011'den itibaren şampiyonluklar elde etmeye başlayan ve 2013'te milli takıma seçilen Şentuna, Türkiye'yi 2016 yılından bu yana uluslararası müsabakalarda temsil ediyor. Türkiye şampiyonluğu, Avrupa dereceleri ve dünya birinciliğini kazanıp, 2022'de "devlet sporcusu" ünvanını alan Şentuna'ya şeref aylığı bağlandı.

Antalya'da 10 Aralık'ta başlayacak Özel Sporcular Türkiye Yüzme Şampiyonası için günde 5 saate yakın çalışan Şentuna, fizyoterapistler eşliğinde spor salonunda

ve manuel terapilerle güne başlıyor, yüzme antrenörleriyle her gün 5-10 kilometre kulaç atarak havuz antrenmanlarını tamamlıyor.

Hedefi 2028 Los Angeles Paralimpik Oyunları

Son 12 yılda elde ettiği madalyaların, evindeki odasının dört bir yanını süslediği Şentuna, koleksiyonunun en özel parçası için barajı geçerek 2028 Los Angeles Paralimpik Oyunları'na katılıp madalya kazanmak istiyor.

Deniz Şevin Şentuna, AA muhabirine, suyu çok sevdiğini ve çok eğlendiğini söyledi.

Türkiye'nin yüz akı "engelli" sporcular

TÜRK sporu, engelli branşındaki milli sporcularıyla 2024 yılında büyük başarılar imza atarak şu ana dek 561 madalya elde etti.

Milli sporcular 2024 yılında katıldıkları uluslararası organizasyonlarda önemli başarılar kazandı. Başta Paris 2024 Paralimpik Oyunları olmak üzere Türk sporcular performanslarıyla yıla damga vurdu.

Gençlik ve Spor Bakanlığınca alınan bilgiye göre, bedensel, görme ve işitme engelli ile özel milli sporcular, 182 altın, 208 gümüş, 171 bronz olmak üzere Aralık 2024 itibarıyla 561 madalyayı Türkiye'ye kazandırdı.

Paris 2024'te tarihi başarı

Türkiye, dünyanın en büyük ikinci spor organizasyonu olarak kabul edilen paralimpik oyunlarda tarih yazdı.

Paris 2024 Paralimpik Oyunları'nda ayıldızlı sporcular 6 altın, 10 gümüş ve 12 bronz olmak üzere 10 farklı branşta toplam 28 madalya kazanarak oyunun 23. sırada bitirip, tarihinin en iyi derecesini aldı. Birçok branşta ilke imza atan ve rekor üstüne rekor kıran milli sporcular, bütün engel kategorilerinde (özel sporcular, bedensel engelliler, görme engelliler) madalya almayı başardı.

Trabzonspor, üst sıraların uzağında kaldı

TRENDYOL Süper Lig'de Corendon Alanyaspor'a 2-1 mağlup olan Trabzonspor, bu sezon ligde arzu ettiği sonuçları alamayarak bir türlü üst sıralarda kendine yer bulamadı.

Bordo-mavililer, ligde bu sezon oynadığı 13 karşılaşmada 3 galibiyet, 6 beraberlik ve 4 mağlubiyetle 15 puan topladı.

Ligde 14. haftayı 15 puanla 12. sırada tamamlayan Karadeniz ekibi, bu sezon 9. hafta 12 puanla 8. sırada yer alarak puan cetvelindeki en iyi derecesini elde etti.

Ligdeki maçlar ve sıralaması

Ligin ilk haftasında deplasmanda Net Global Sivasspor ile 0-0 berabere kalan Trabzonspor, lige 1 puanla 13. sırada başladı. İkinci haftayı bay geçen Trabzonspor averajla 12. sıraya yükseldi. Bordo-mavililer üçüncü haftada Bellona Kayserispor ile berabere kalarak 2 puanla 14. sırada yer aldı.

Dördüncü hafta İkas Eyüpspor

ile deplasmanda 0-0 berabere kalan Karadeniz ekibi 3 puanla 13. beşinci haftada kendi evinde ilk kez teknik direktör Şenol Güneş yönetiminde çıktığı Beşiktaş karşısında 1-1 berabere kalarak 4 puanla 12. 6. hafta Gaziantep FK deplasmanından golsüz beraberlikle dönerek 5 puanla 14. sırada bulundu.

İlk galibiyetini 7. hafta sahasında TÜMOSAN Konyaspor karşısında 3-2'lik sonuçla elde ederek puanını 8, sıralamasını 10'a yükselten Karadeniz ekibi, 8. haftada Atakaş Hatayspor deplasmanında 1-1 berabere kalarak 9 puanla 10. sıradaki yerini korudu.

9. hafta RAMS Başakşehir'i 1-

0'lık sonuçla geçen Trabzonspor, 12 puanla 8. sıraya yükselerek bu sezon sıralamadaki en iyi derecesini elde etti.

10. haftada konuk olduğu Göztepe'ye 2-1 mağlup olan Trabzonspor 12 puanla 9, 11. haftada Fenerbahçe'ye sahasında 3-2 yenilerek 12 puanla 11 ve 12. haftada Çaykur Rizespor'a deplasmanda 3-1 kaybederek 12 puanla 13. sıraya geriledi.

Trabzonspor, 13. haftada Adana Demirspor'u 5-0 yenerek 15 puanla 10. sıraya yükselirken, 14. haftada Corendon Alanyaspor yenilgisiyle de 14. haftayı 15 puanla 12. sırada tamamladı.

Trabzonspor, şampiyon olduğu 2021-2022 sezonunun ardından hiç liderlik sevinci yaşamadı.

38 hafta sonunda 2022-2023 sezonunu 57 puanla 6. sırada tamamlayan bordo-mavililer, geçen sezonu da 67 puanla 3. bitirdi.

Venus'ün geçmişte de yaşanabilir bir gezegen olmadığı tespit edildi

Bilim insanları, büyüklüğü ve yapısından dolayı Dünya'ya çok benzeyen "kardeş gezegen" Venus'ün, geçmişte hiçbir zaman yaşanabilir olmadığını keşfetti.

ZME Science'ın haberine göre, Cambridge Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırma, Venus'ün, hiçbir zaman Dünya gibi özellikler taşımadığı, çorak, yaşanması imkansız ve "cehen-nemi andırır" bir gezegen olduğunu ortaya koydu.

Venus'teki volkanik aktiviteler ve atmosfer kimyasının incelenmesi sonucunda, gezegenin oluşumunun ilk dönemlerinden itibaren bir kuruma sürecine girdiği, sonraki safhalarda da sıvı haldeki suyu barındıramayacak kadar kuru bir yapıya dönüştüğü belirlendi.

Araştırmacılar, Dünya'daki volkanik püskürmelerin, çekirdeğin zengin su içeriğini gösterir şekilde çok miktarda su buharı içermesine karşın Venus'ün volkanik gazlarının en fazla yüzde 6 oranında su barındırdığını, bunun da Venus'ün iç katmanlarında su bulunmadığına işaret ettiğini belirtti.

Bazı bilim insanları, Venus'ün 4,6 milyar yıl önce oluştuğu dönemde Dünya'ya benzediğini, devasa volkanik faaliyetlerin kontrolden çıkmış bir sera etkisini tetiklemesinden önce gezegende suyun yoğunlaşamayacağı kadar sıcak ve kuru olduğunu öne sürüyor.

Venus'ün geçmişte yaşanabilir

bir gezegen olup olmadığı, keşfedilen ötegezegenlerdeki araştırmalara ışık tutabilir

Araştırmanın baş yazarı, Cambridge Astronomi Enstitüsü doktora öğrencisi Tereza Constantinou ve ekibi de Venus'ün başlangıçta muhtemelen kalın bir buhar atmosferiyle çevrelenmiş, erimiş bir gezegen olduğu, zaman geçtikçe yoğun Güneş radyasyonunun atmosfer-

deki hidrojeni yok ederek geride çorak, yaşanmaz bir toprak bıraktığı görüşünü destekliyor.

Constantinou, Dünya'ya en yakın gezegen olmasına rağmen Venus'ün ötegezegen bilimi açısından önemli olduğunu belirterek, "Eğer Venus geçmişte yaşanabilir idiyse, bu, halihazırda bulduğumuz diğer (benzer) gezegenlerin de yaşanabilir olabileceği anlamına gelir. Fakat

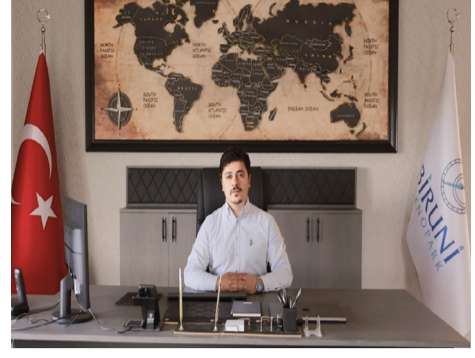
eğer Venus hiçbir zaman yaşanabilir olmadıysa, bu, başka yerlerdeki Venus benzeri gezegenlerin yaşanabilir koşullar veya yaşam barındırma açısından daha az aday olmasına neden olur." ifadelerini kullandı.

Yapılan araştırmalarda, yıldızların yaşanabilir bölgesinde bulunduğu tespit edilen kayalık ötegezegenlerin çoğunun,

Venus'le benzer özellikler taşıdığı tespit edildi.

Bu tür gezegenlerin geçişinin Venus'e benzemesi, bunların yaşamı destekleme ihtimalinin önceden düşünülenlerden çok daha düşük olduğunu ortaya koyuyor.

Araştırma Nature Astronomy dergisinde yayımlandı.

Yapay zeka destekli "sağlıklı yaşam programları" sağlık takibini kolaylaştırıyor

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte sağlık alanında yapay zeka destekli kişiselleştirilmiş sağlıklı yaşam programları (wellness), bireylerin genel sağlık ve zindelik hedeflerine ulaşmalarına katkıda bulunuyor. Bu programlar, bireylerin cilt, vücut, uyku ve sağlık verilerini analiz ederek kişiye özel planlar sunuyor.

AA muhabirine açıklamalarda bulunan Biruni Teknopark Genel Müdürü Sezgin Erzan, yapay zeka destekli kişiselleştirilmiş sağlıklı yaşam programlarının sunduğu yenilikleri ve sağlıklı yaşam üzerindeki etkilerini değerlendirdi.

Yapay zeka ve teknolojinin gelişmesiyle çeşitli algoritmaların, kişi bazlı özel planlar oluşturması, tıbbi değerleri referans olarak sağlığa iyileştirme programları sunması ve bunu fiziki ortama, ek insan ihtiyacı duymadan elektronik cihazlar aracılığıyla yapmasının kitlesel iyileşme ve bilinçlenmeye katkıda bulunduğunu söyleyen Erzan, veri havuzu oluşturup bu sistemlerin kendini eğiterek daha iyi versiyonlar üretmesinin de gelecek için umut vadettiğini aktardı.

Yapay zeka destekli sağlıklı yaşam programlarının nasıl çalıştığını ve hangi verileri analiz ettiğini anlatan Erzan, veri toplama, veri analizi ve modellemeyle yapay zeka algoritmaları kullanıldığı bilgisini paylaştı.

Sağlıklı yaşam programlarının, adım sayısı, yakılan kalori, egzersiz süresi, kardiyovasküler aktivite gibi parametreleri analiz ettiğine işaret eden Erzan, sunuları kaydetti:

"Fiziksel hareketlilik ve aktif yaşamı desteklemek için kullanılır. Uyku süresi, derin uyku süresi, uyku döngüleri ve uyku kalitesi gibi veriler izlenir. Bu veriler, uyku düzenini optimize etmek için kullanılır. Kişinin yediği yemeklerin türü, kalorisini, protein, karbonhidrat ve yağ oranı gibi beslenme alışkanlıklarına dair veriler, sağlıklı beslenme önerilerinde kullanılır. Giyilebilir cihazlar ve anketlerle kişinin stres seviyesi, kalp ritmi değişiklikleri, duyu durumları gibi veriler izlenir ve bu da ruh sağlığı için öneriler sunmaya yardımcı olur. Kan basıncı, kan şekeri, oksijen doygunluğu, kalp ritmi gibi biyometrik ölçümler de özellikle kronik hastalıkları olan bireyler için analiz edilebilir."

Erzan, geçmiş dönemlerde, kişiselleştirilmiş sağlıklı yaşam programları ihtiyacının, kişisel antrenör ve yaşam koçlarıyla sağlandığını ancak bu hizmetin oldukça kısıtlı ve yüksek maliyetli olduğunu belirtti.

Yapay zeka destekli kişiselleştirilmiş sağlıklı yaşam programlarının geleneksel yöntemlere göre avantajlarına değinen Erzan, geleneksel yöntemlerin, tüm verileri işleyerek en iyi versiyonu bulmak gibi hesaplamalı bir altyapısı bulunmadığı için, yaşam koçları, genel yıllık haline göre öneriler belirleyip, takibini matematiksel girdilerden ziyade bireyin haftalık/aylık geribildirimleriyle subjektif şekilde yaptığını dile getirdi.

Erzan, "Yapay zeka entegrasyonları ve hesaplamalı sistemlerle verilerin daha objektif ve çok yönlü işlenmesi sağlanacaktır. Gerekli takipler, veri hesaplamalarıyla saptanarak erken müdahale sağlanacağı için oldukça önemli bir destekler. Ayrıca uzaktan erişim ve sisteme her saatte girdi yüklemek, veri sunmak ve takibi için bir sağlıklı yaşam programı merkezine gitmek zorunda kalmaması açısından zaman tasarrufu ve fizibilite sağlamaktadır." diye konuştu.

"Sağlık verileri ve doktor kontrolleri yeni yöntemlerle daha sağlıklı takip edilebilir"

Teknoloji ve ekran bağımlılığının insan sağlığı üzerindeki etkilere de değinen Erzan, teknoloji çağının oluşturduğu birçok yan etkinin insanları zihinsel ve fiziksel sağlığına yansıdığını altını çizdi.

Bu açıdan uyku kalitesinin iyileştirilmesi, nabız, uyku uyandırıcı dengesi takibi, regl döngüsü, hormon bozukluğu, endokrin hastalık riskleri, kadınların fizyolojik döngüleri, sağlıklı yaşam programlarının, hastane etkileri, sağlık verileri ve doktor kontrolleri yeni yöntemlerle daha sağlıklı takip edilebildiğini söyleyen Erzan, "Ayrıca veriler sisteme kaydedildiğinden algoritmalar kullanılarak bütünsel izleme yapılabilir, olası riskler hastalara sunulabilir. Yaşam koçlarının ve spor salonu hocalarının yerini yapay zeka destekli programların almaya başlaması, artan taleplere yönelik yeni yapay zeka hesaplayıcı araçların geliştirilmesine yol açıyor. Yapay zeka destekli sağlıklı yaşam programları eğitimi, yalnızca sağlık kaynaklarına erişimi artırmakla kalmıyor, aynı zamanda uzaktan ve karma bir iş gücünü de destekliyor. Bu konuda yakın zamanda sektörel yeni gelişmeler bulunmaktadır." şeklinde konuştu.

Apple'a çalışanlarının kişisel verilerine eriştiği iddiasıyla dava açıldı

The Verge internet sitesinde yer alan habere göre, Apple çalışanı Amar Bhakta, açtığı davada, şirketi, "aktif olarak kullanmaya teşvik ettiği" kişisel iPhone'lar dahil şirket tarafından yönetilen cihazlar aracılığıyla da çalışanların kişisel verilerine erişmekle suçladı.

Bhakta, kişisel cihazlarını kullanan çalışanların, şahsi iCloud hesaplarını da şirkete bağlamaları gerektiğini ve Apple'ın, mesai dışındaki personelin

konum verileri dahil, diğer bilgilerini toplayabildiğini iddia etti.

Dava dilekçesinde, Apple'ın, çalışanlarından "fiziksel, video ve elektronik olarak gözetlemesine" izin veren bir politikayı kabul etmelerini isteyerek California yasalarını ihlal ettiği ve şirket tesislerinde Apple ve Apple olmayan cihazları arama yetkisi verdiği öne sürüldü.

Öte yandan dilekçede, "Apple çalışanları için Apple ekosistemi,

duvarlarla çevrili bir bahçe değildir; burası bir hapisane avlusu. Çalışanların hem görev başında hem de görev dışında Apple'ın her şeyi gören gözüne maruz kaldığı bir panoptikon." ifadelerine yer verildi.

Apple sözcüsü Josh Rosentock, dava hakkında The Verge'e yaptığı açıklamada, "Bu iddialara kesinlikle katılmıyoruz ve dayanaktan yoksun olduklarına inanıyoruz." açıklamasını yaptı.

Sosyal medyanın zararlarına karşı dijital okuryazarlık önem kazanıyor

İstanbul Medipol Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve İletişim Bölüm Başkanı Doç. Dr. Başak Gezmen, bazı devletlerin gençlerin sosyal medya kullanımını ile ilgili hazırladığı sınırları yasaların belli bir ölçünde etkili olduğunu ancak öncelikli hedefin dijital okuryazar bireyler yetiştirilmesi olduğunu söyledi.

Gezmen, AA muhabirine Avustralya'da 16 yaş altındaki çocukların sosyal medyaya erişimini yasaklayan tasarımların Senatodan geçmesi ile ilgili açıklamalarda bulundu.

İnternetin bilinçli kullanıldığı takdirde birçok fayda sağlayacak bir ortam yaratmasına rağmen bu ortamın gençleri çok fazla tehlikeli alanlarla da karşı karşıya bıraktığını belirten Gezmen, "Sosyal medyadaki gelişmeleri kaçırma korkusu (fear of missing out), dijital bağımlılık, gerçek olmayan ve manipülatif içeriklerden etkilenme gibi bazı olumsuzluklarla karşı karşıya kalan gençler, birçok dijital hastalığa da aslında baş etmek zorunda kalmaktadır. Bu durum dikkat eksiklikleri, konuşma bozuklukları, kon-

santrasyon bozuklukları, yeme alışkanlığı bozuklukları, göz ve duruş rahatsızlıkları gibi birçok fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklara da zemin hazırlamaktadır." ifadelerini kullandı.

Gezmen, internet ortamının herkesin kendini mükemmel olarak gösterdiği ve yaşanması istenen, hayalleri kurulan hayatları gösterdiğine dikkati çekerek, "Oysaki gerçek yaşam bu değildir. Çevrim içi hayatlara imrenen gençler, paylaşımları içeriklerle ve beğenilerle kendilerine yeni birer dijital kimlik yaratmaktadır. Dijital performans artışı tıkanma isteği nihai hedef haline gelmiştir. Beğeni ve yorumlarla gençler artık kendini tekrar var etmekte değerli ve değersiz hissetmeye başlamaktadır." diye konuştu.

Sosyal medyadaki kusursuz hayatlara imrenen gençlerin kontrolsüz ve ihtiyacı olmadan sürekli olarak tüketir hale geldiğine işaret eden Gezmen, popüler kültür içeriklerine hapsolan gençlerin giderek tek tipleşerek yazılan

hayatlar yaşadıklarının altını çizdi. Gezmen, siber zorbalık eylemleriyle karşı karşıya kalan ve aslında kendileri de farkında olmadan siber zorbalık yapan gençlerin sayısının giderek arttığını dile getirerek, "Bu durum intihar, depresyon ve psikolojik sorunları da beraberinde getirmektedir. Siber zorbalığa uğrayan gençler

yalnızlaşmakta, endişeli ve huzursuz bir ruh haline bürünmektedir. Siber zorbalığa uğrayan gençler bu durumu paylaşamadıkça ve çözüm yolu bulamadığı takdirde durum intihara kadar gidebilmektedir." dedi.

"Dijital okuryazar bireyler

yetiştirilmesi öncelikli hale gelmelidir"

Avustralya'da 16 yaşından küçükler için sosyal medya erişimi kısıtlanıyor. Bu durumun olumsuz etkilerine karşı genç kitleyi korumayı hedeflediğini anlatan Gezmen, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Sosyal medya, bilinçli ve etkin kullanıldığı takdirde eğitici, üretici ve yaratıcı içeriklerin artmasıyla birlikte faydalı bir ortam oluşturabilmektedir. Birçok ülkenin üzerinde çalıştığı ve yürürlüğe konmaya hazırlandığı sınırları zorlayan yasalar, bir noktada etkili olabileceği de sosyal medyanın zararlı etkilerine karşı yasaklayıcı yöntemlerden önce bilinçli ve kontrollü kullanımın

hedeflenmesi ve dijital okuryazar bireyler yetiştirilmesi öncelikli hale gelmelidir. Bu alandaki çalışmalar artırılmalıdır. Bu noktada ailelere önemli görevler düşmektedir. Aileler, aşırı baskı ve kontrolcü tutumlar yerine, gençlerin yer aldığı platformları ve bu platformlarda karşılaşabilecekleri

tehlikeleri anlamalıdır. Aynı zamanda, bu içerikleri kendileri de deneyimleyerek, sosyal medyanın amaçlı ve kontrollü kullanımını konusunda farkındalık yaratmalıdır. Gençler, teknolojiyi daha az kullanmaya teşvik edilerek spor faaliyetleri ve farklı sosyalleşme ortamlarına yönlendirilmelidir."

Doç. Dr. Başak Gezmen, dijital göçmenlerin de en az dijital yeriler kadar teknoloji becerisi kazanmak zorunda olduğunu altını çizerek, "Gençler, siber zorbalığa karşılaştıkları takdirde izlemeleri gereken yollar hakkında bilgilendirilmeli ve bu tür durumları mutlaka ebeveynleriyle paylaşmaları gerektiği vurgulanmalıdır. Ayrıca, internetin karanlık yüzüne karşı gençler uyarılmalı ve baskıcı olmayan, çözüm odaklı yaklaşımlar benimsenmelidir. Son olarak, sosyal medyada karşılaşılan olumsuzluklar ve tehditlere karşı gençlerin aileleriyle iletişimde olması gerektiği belirtilmeli ve aileler, güven ortamını sağlamlaştırmaya yönelik bilgilendirilmelidir." değerlendirmesinde bulundu.